

मराठी दैनिक

मराठी एकीकरण

बातमीपत्र

मराठी मायबोलीचा अभिमान जोपासणारे एकमेव पत्र

○संपादक : डॉ. श्री. दिपक मोरेश्वर नाईक
○उप संपादिका : .सौ. प्रीती दिपक नाईक ○कार्यकारी संपादक : श्री. विनोद दशरथ मेढे

● वर्ष -०५ ● अंक-१५९ ● मुंबई, शनिवार, १० जानेवारी २०२६ ● पृष्ठ-८ ● मूल्य-५ रु.

MARATHI EKIKARAN BATMIPATRA

मुंबईवर पुन्हा घोंगावतय संकट

आयएसआयचा खतरनाक प्लान काय? मायानगरी 'हाय अलर्ट' वर

■ बातमी / लेख, प्रीती दिपक नाईक
महाराष्ट्राची राजधानी मुंबईत सध्या पालिका निवडणुकांची धामधूम सुरू आहे. सगळेच पक्ष, आपापल्या उमेदवारासाठी प्रचारात मग्न आहेत. मात्र असं असतानाच देशाचा आर्थिक कणा असलेल्या मुंबईवर पुन्हा एकदा दहशतवादी हल्ल्यांचं मोठं संकट घोंगावत आहे. मुंबईवर पाकिस्तानी वक्रदृष्टी पुन्हा पडली आहे. त्यामुळे मुंबईला पुन्हा एकदा हाय अलर्ट देण्यात आला आहे. मुंबईमध्ये नियोजित हल्ला होणार असल्याचा संशय असून सर्व सुरक्षा एजन्सींना सतर्कतेचा अलर्ट जारी करण्यात आला आहे अशी माहिती सूत्रांनी दिली आहे.
सूत्रांच्या सांगण्यानुसार, पाकिस्तानी गुप्तचर संस्था आयएसआयच्या पाठिंब्याने दहशतवादी हल्ल्याची योजना आखली जात आहे असा अहवाल गुप्तचर संस्थांनी दिला आहे. काश्मीर किंवा महाराष्ट्रातून स्फोटकांसह आयएसआय समर्थित हल्ल्याची योजना सुरू असल्याचा उल्लेख सुरक्षा यंत्रणांना जारी केलेल्या पत्रात आहे. त्यामुळे विमानतळे आणि संवेदनशील

दिल्ली स्फोटात निष्पापाचा मृत्यू
दिल्लीत लाल किल्ल्याजवळ झालेल्या स्फोटाचा आघात इतका शक्तिशाली होता की त्यात अनेक वाहनांचे नुकसान झाले आणि घटनास्थळाजवळ विद्रूप मृतदेह आणि विखुरलेल्या अवशेषांचा खच पडला होता. अनेक जण गंभीर जखमीही झाले. फॉरेंसिक तपासणीनंतर, एनआयएने या कारचा घालकाची ओळख पटवली. त्याचे नाव डॉ. उमर उन नबी असल्याचे समोर आले. हा दहशतवादी डॉक्टर मूळचा काश्मीरच्या पुलवामा जिल्ह्यातील रहिवासी होता आणि फरीदाबादमधील अल फलाह विद्यापीठात जनरल मेडिसिन विभागात सहाय्यक प्राध्यापक होता. दहशतवादविरोधी यंत्रणेने दहशतवादी डॉ. नबीचे आणि एक वाहन जप्त केले. पुराव्यांसाठी या वाहनाची तपासणी सुरू आहे. एनआयएने आतापर्यंत या प्रकरणात ७३ साक्षीदारांची चौकशी केली आहे, ज्यात स्फोटात जखमी झालेल्यांवाही समावेश आहे. एनआयए दिल्ली पोलिस, जम्मू आणि काश्मीर पोलिस, हरियाणा पोलिस, उत्तर प्रदेश पोलिस आणि इतर एजन्सींच्या सहकार्याने राज्यांमध्ये तपास सुरू आहे.

लाडक्या बहिणींना धक्का केवायसी न केलेल्या आणि नियमांचे उल्लंघन केलेल्या महिला योजनेतून बाद
महाराष्ट्रातील महिलांना आर्थिक सहाय्य मिळवण्यासाठी महायुती सरकारने 'मुख्यमंत्री माझी लाडकी बहीण योजना' सुरू केली. ही योजना सुरू करतानाच राज्य शासनाने पात्रतेचे निकष निश्चित केले होते. पण सुरुवातीला दिशाभूल करणारी माहिती देऊन अनेक महिलांनी योजनेचा गैरफायदा घेतला. या प्रकाराचा अंदाज घेताच राज्य शासनाने मुख्यमंत्री माझी लाडकी बहीण योजनेचे लाभ घेण्यासाठी महिलांना केवायसी करण्याचे निर्देश दिले. केवायसी केल्यानंतर नियमांचे उल्लंघन केलेल्या महिलांना योजनेतून बाद करण्याचा निर्णय घेण्यात आला. तसेच विहित मुदतीत केवायसी केले नाही तर योजनेचे लाभ दिले जाणार नाहीत असेही जाहीर करण्यात आले. सरकारने हे दिशानिर्देश दिल्यानंतर योजनेतून अनेक महिला बाद झाल्या आहेत केवायसी करण्याआधी दिशाभूल करणारी माहिती देऊन योजनेचे लाभ घेत असलेल्या अनेक महिला केवायसी केल्यानंतर योजनेसाठी अपात्र झाल्या आहेत. मुख्यमंत्री माझी लाडकी बहीण योजनेसाठी जाहीर केलेल्या निकषांनुसार सरकारी कर्मचारी असलेल्या महिलांना लाभ मिळू शकत नाही. तसेच वार्षिक उत्पन्न अडीच लाख रुपयांपेक्षा जास्त असलेल्या महिलांना योजनेचे लाभ मिळत नाहीत. पण सुरुवातीला दिशाभूल करणारी माहिती देऊन अनेक महिलांनी योजनेचे लाभ घेतले होते. आता शासकीय कर्मचारी आणि उत्पन्नाचा नियम या नियमांमुळे अनेक महिला मुख्यमंत्री माझी लाडकी बहीण योजनेतून बाद झाल्या आहेत. पण केवायसी केल्या आणि योजनेच्या निकषात बसण्याचा पात्र महिलांना मुख्यमंत्री माझी लाडकी बहीण योजनेचे लाभ मिळत राहतील.

भायक्षणी दिव्यसुखी
कै. डॉ. दिपक मोरेश्वर नाईक
तेरावे (श्राद्ध) विधी
दिनांक 11/01/2026, रविवार
राहत्या घरी करण्यात येईल.
पुढाः
गुरुप्रसाद बंगला, जुना गोल्डन नेस्ट, फेज ३, कवीन मॅरी शाळेजवळ, वेदा केअर हॉस्पिटलच्या बाजूला, मीरारोड 401107.
गुरुप्रसाद नाईक
9594418181, 8692033330
श्रीकांतकुब
सुखी नाईक परिवार

राज्यात थंडीचा कडाका

■मुंबई। प्रतिनिधी,
नव्या वर्षाच्या सुरुवातीपासूनच महाराष्ट्रातील हवामानात सतत बदल जाणवत आहेत. आता पुन्हा एकदा राज्यभर थंडीची लाट येण्याचे संकेत मिळाले असून ९ जानेवारीपासून गारठा अधिक वाढण्याचा अंदाज हवामान विभागाने वर्तवला आहे. पावसाचा कोणताही इशारा नसला तरी कोरडे हवामान, थंड वारे आणि पहाटे धुके ही पुढील काही दिवसांची स्थिती असणार आहेत. त्यामुळे सकाळी आणि रात्री नागरिकांना विशेष थंडीचा अनुभव येण्याची शक्यता आहे. मुंबई, ठाणे, नवी मुंबईसह संपूर्ण कोकण किनारपट्टीत आकाश अंशतः ढगाळ राहणार आहे. सकाळच्या वेळेत काही भागांत धुक्याची दाटी दिसू शकते. मुंबई आणि उपनगरांमध्ये कमाल तापमान २९ ते ३१ अंश सेल्सिअसच्या दरम्यान राहण्याची शक्यता असून किमान तापमान १९ ते २१ अंशांपर्यंत घसरू शकते. समुद्राच्या प्रभावामुळे तीव्र थंडी जाणवणार नसली तरी पहाटे गार हवा आणि गारठा नागरिकांना जाणवेल. रायगड, रत्नागिरी आणि सिंधुदुर्ग जिल्हांतही अशीच हवामानस्थिती राहण्याचा अंदाज वर्तवला जात आहे.

मुंबईतील मुलुंड पोलिसांची मोठी कारवाई

एकाचवेळी १४ वाहनांमधून २ कोटींच्या गुटख्यासह १० आरोपींना अटक
■मुंबई। प्रतिनिधी,
मुंबईतील मुलुंड परिसरात पोलिसांनी गुटखा तस्करीविरोधात मोठी कारवाई करत बंदी घातलेल्या गुटखा आणि सुगंधित सुपारीचा सुमारे दोन कोटी रुपयांचा साठा जप्त केला आहे. या प्रकरणात पोलिसांनी दहा जणांना अटक केली असून तस्करीसाठी वापरण्यात आलेली १४ वाहनेही ताब्यात घेतली आहेत. या एकाचवेळी करण्यात आलेल्या कारवाईमुळे गुटखा माफियांमध्ये खळबळ उडाली आहे. मुंबई पोलिसांच्या झोन ७ अंतर्गत येणाऱ्या पथकाला गुप्त माहिती मिळाली होती की ऐरोली टोल नाक्याजवळील जुन्या चौकीच्या मोकळ्या जागेत मोठ्या प्रमाणात बंदी घातलेला गुटखा उतरवण्यात येणार आहे. ही खेप लहान आणि मोठ्या वाहनांमधून मुंबईच्या विविध भागांत वितरित केली जाणार असल्याची माहिती पोलिसांना

मिळाली होती. माहिती गंभीर असल्याने पोलिसांनी तातडीने सापळा रचण्याचा निर्णय घेतला. शुक्रवारी पहाटे सहा वाजताच्या सुमारास पोलिस पथकाने ऐरोली टोल नाक्याजवळ नाकाबंदी करत संशयित वाहनांना थांबवण्यास सुरुवात केली. या कारवाईत तीन आयशर ट्रक, दहा लहान वाहने आणि एक कार अशा अनेक वाहनांची झडती घेण्यात आली. तपासादरम्यान वाहनांमधून मोठ्या प्रमाणात प्रीमियम जर्दा, विविध फ्लेवर्ड पान मसाले आणि बंदी घातलेला गुटखा सापडला. पोलिसांनी जप्त केलेल्या

समुद्धी महामार्गावरून प्रवास करताय?

आजपासून ५ दिवस 'ब्लॉक'... कुठे आणि किती वेळासाठी रोखणार वाहतूक?
■मुंबई। प्रतिनिधी,
हिंदुहृदयसम्राट बाळासाहेब ठाकरे महाराष्ट्र समृद्धी महामार्गावर हायवे ट्रॅफिक मॅनेजमेंट सिस्टम अंतर्गत गॅन्टी उभारण्याचे काम महाराष्ट्र राज्य रस्ते विकास महामंडळमार्फत हाती घेण्यात आले आहे. ९ ते १३ जानेवारी या कालावधीत २० टप्प्यात हे काम करण्यात येणार आहे. पुढील पाच दिवस टराफिक टिकाणी आणि टराफिक वेळेत वाहतूक रोखण्यात येणार आहे. परिणामी काही ठिकाणी वाहतूक ४५ ते ६० मिनिटांकरिता थांबवली जाणार आहे. समृद्धी महामार्गावर अमरावती जिल्ह्यातील तालुका धामणगाव रे, तालुका चांदूर रे व तालुका नांदगांव खंडेश्वर दरम्यान गॅन्टी उभारण्याचे काम केले जाणार आहे. या दरम्यान

कामाच्या टप्प्यान्मधील संबंधित वाहिनीवरील वाहतूक ४५ ते ६० मिनिटांकरिता पूर्णतः थांबवण्यात येणार आहे. प्रत्येक टप्प्यातील काम पूर्ण झाल्यावर द्रुतगती मार्गावरील वाहतूक पुन्हा सुरू करण्यात येणार आहे. या काळात प्रवाशांना वाहतूक कोंडीचा सामना करावा लागू शकतो. त्यामुळे प्रवासासाठी निघण्यापूर्वी वेळेचे योग्य नियोजन करण्याचे आवाहन प्रशासनाकडून करण्यात आले आहे.

- वाहतूक बंद राहण्याचे वेळापत्रक**
- ९ जानेवारी
    - ▶ मांजरखेड आणि धोत्रा (मुंबई दिशेने) - दुपारी ३ ते ४
    - ▶ मांजरखेड (नागपूर दिशेने) - दुपारी १२ ते १
    - ▶ १० जानेवारी
      - ▶ खंबाळा (मुंबई दिशेने) - दुपारी १२ ते १
      - ▶ वाढोना (नागपूर दिशेने) - दुपारी ३ ते ४
    - १२ जानेवारी
      - ▶ पावोड (मुंबई दिशेने) - दुपारी १२ ते १
    - ▶ शाहपूर खेकडी (नागपूर दिशेने) - दुपारी ३ ते ४
    - १३ जानेवारी
      - ▶ देऊळगाव, शाहपूर खेकडी (मुंबई दिशेने) - दुपारी १२ ते १
      - ▶ देऊळगाव (नागपूर दिशेने) - दुपारी ३ ते ४

दारू पाजून डोळ्यात मिरची पावडर टाकली, मग डोक्यात दगड घातला धाराशिवमध्ये पत्नीने प्रियकराच्या मदतीने पतीचा काटा काढला

मृतदेह आढळल्याने खळबळ
रविवारी सकाळी कोरेगाववाडी रस्त्यावर एका अनोळखी व्यक्तीचा मृतदेह आढळून आला. काही नागरिकांच्या निदर्शनास हा मृतदेह पडताच त्यांनी तात्काळ उमरगा पोलिसांना माहिती दिली. पोलिसांनी घटनास्थळी धाव घेतली असता मृतदेहाचा चेहरा विद्रूप करण्यात आल्याने मृताची ओळख पटवणे कठीण झाले होते.
चार तासांच्या प्रयत्नानंतर पत्नीला ओळख
उपविभागीय पोलीस अधिकारी शेखार आणि पोलीस निरीक्षक सूर्यवंशी यांनी आपल्या अनुभवाच्या आधारे तपासाची सुरुवात केली. शेजारील शेतकरी, स्थानिक नागरिक यांच्याशी संपर्क साधून सखोल चौकशी करण्यात आली. अखेर तब्बल चार तासांच्या प्रयत्नानंतर मृताची ओळख शाहूराज सूर्यवंशी अशी पटवण्यात आली. पत्नीने पतीला

दरम्यान, रेल्वे प्रशासनाकडून थांबवत महत्त्वाची माहिती देण्यात आली आहे. ही आगीची घटना ८ वाजून ३८ मिनिटांनी घडली. त्यानंतर अवघ्या काही मिनिटांत अग्निशामक दलाच्या जवानांनी आगीवर नियंत्रण मिळवले. ही आग नेमकी का लागली? ते अद्याप समजू शकलेले नाही.

कुर्ला येथे कचरा उचलणाऱ्या उभ्या लोकलच्या डब्याला आग

■मुंबई। प्रतिनिधी,
मुंबईत ऐन गर्दीच्यावेळी मध्य रेल्वेच्या लोकल वाहतूकीवर परिणाम करणारी एक धक्कादायक घटना घडली असून कुर्ला आणि विद्याविहार रेल्वे स्थानकांदरम्यान कचरा उचलणाऱ्या लोकल गाडीत अचानक मोठी आग लागली. ही आग मोठी होती असे प्रथमदर्शनी दिसत आहे. आगीवर नियंत्रण मिळवण्यासाठी शर्थीचे प्रयत्न सुरू आहेत. पण अशाप्रकारच्या आगीच्या घटनेमुळे प्रत्यक्षदर्शींना मोठा धक्का बसला आहे. सुदैवाने या घटनेत कोणतीही हानी झालेली नाही. कुर्ला येथील सायडिंगमध्ये उभ्या असलेल्या कचरा लोकल

गाडीच्या दुसऱ्या डब्याला आग लागल्याची घटना घडली आहे. आग आटोक्यात आणण्यासाठी अग्निशमन दल तातडीने घटनास्थळी दाखल झाले आहे. अग्निशामक दलाकडून आगीवर नियंत्रण मिळवण्यासाठीचे शर्थीचे प्रयत्न सुरू आहेत. या घटनेमुळे सुरक्षिततेचे कारणान्तव पावणे नऊ वाजल्यापासून अप स्तो लोकल मार्गावरील रेल्वे वाहतूक तात्पुरती बंद करण्यात आली आहे. त्यामुळे मध्य रेल्वेच्या विद्याविहार रेल्वे स्थानकाहून छत्रपती शिवाजी महाराज टर्मिनसच्या दिशेला जाणारी स्तो लोकल ट्रेन वाहतूक तात्पुरता बंद असल्याची माहिती आहे.

वडील आईला करायचे मारहाण, मुलाने रागाच्या भरात थेट बापाचा जीव घेतला अन् नंतर...

■नंदुरबार। प्रतिनिधी,
नंदुरबार जिल्ह्यातील धडगाव तालुक्यात घडलेल्या एका थरारक घटनेने संपूर्ण परिसरात खळबळ उडाली आहे. आई-वडिलांमधील सततच्या वादातून मुलाने टोकाचं पाऊल उचलत वडिलांची हत्या केल्याचा धक्कादायक प्रकार समोर आला आहे. वडिलांकडून आईला होणारी मारहाण असह्य झाल्याने मुलाने काकाच्या मदतीने वडिलांना बेदम मारहाण केली. या मारहाणीत वडिलांचा मृत्यू झाला. त्यानंतर हत्येचा पुरावा नष्ट करण्यासाठी मृतदेह खोल दरीत

फेकून देण्यात आला. ही घटना धडगाव तालुक्यातील वेलखेडीच्या खेडीबावपाडा येथे घडली. या प्रकरणी म्हासावद पोलीस ठाण्यात दोन जणांविरोधात गुन्हा दाखल करण्यात आला असून पोलीस पुढील तपास करत आहेत. मयत किसन वेस्ता वळवी (वय ३५) हा दारूच्या आहारी गेलेला होता. तो नेहमीच मद्यपान करून घरी येत पत्नीला शिवीगाळ व मारहाण करत असल्याची माहिती समोर आली आहे. पत्नीवर होणारा हा छळ रोजचाच झाला होता. त्यामुळे मुलगा दिनेश किसन वळवी आणि शेजारी राहणारा त्याचा भाऊ सायसिंग वेस्ता वळवी हे दोघेही मानसिक तणावात होते. त्यांनी अनेक वेळा किसन वळवी यांना समज देण्याचा प्रयत्न केला. पत्नीला त्रास देऊ नये, असे वारंवार सांगूनही त्यांच्यात कोणताही बदल झाला नाही.

CRIME

मृतदेह खोल दरीत फेकला
वडिलांचा मृत्यू झाल्याची बाब बाहेर येऊ नये आणि कोणताही पुरावा हाती लागू नये, या उद्देशाने आरोपींनी मृतदेह गाबालगत असलेल्या पिंपळदार टेकडीवर नेला आणि तेथील खोल दरीत फेकून दिला. दरम्यान, ही घटना उघडकीस आल्यानंतर मृताचा मोठा भाऊ खेळा वेस्ता वळवी यांनी म्हासावद पोलीस ठाण्यात तक्रार दाखल केली. त्याच्या फिचार्दीवरून सायसिंग वेस्ता वळवी आणि दिनेश किसन वळवी (रा. वेलखेडीचा खेडीबावपाडा, ता. धडगाव) यांच्याविरोधात गुन्हा नोंदवण्यात आला आहे. पोलीस अधिक तपास करत आहेत.

संपादकीय

द्विपक मोरेश्वर नाईक

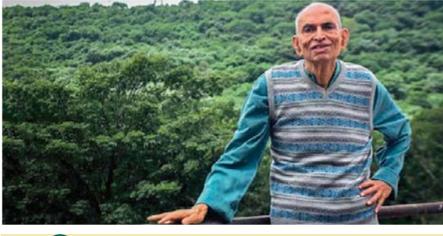
बिनविरोध येणारच!

परदेशातील उच्च पदाच्या नोकऱ्या सोडून आपल्या ज्ञानाचा वापर देशासाठी करणाऱ्यांमध्ये माधव गाडगीळ यांचे नाव महत्त्वाचे. पश्चिम घाट संरक्षण-संवर्धनासाठी अखेरच्या श्वासापर्यंत लढणाऱ्या पर्यावरणशास्त्रज्ञ माधवरावांनी अखेरचा निरोप घेतला. पश्चिम घाट संवर्धन आणि संरक्षण हीच त्यांना खरी आदरांजली.

पश्चिम घाटाच्या संवर्धनासाठी दूरदर्शी दृष्टिकोनासाठी ओळखले जाणारे ज्येष्ठ पर्यावरणवादी माधव गाडगीळ यांचे पुण्यात निधन झाले. दीर्घकालीन आजाराशी सुरू असलेली झुंज अखेर संपली. भारतात तळागाळातील पर्यावरण चळवळीला आकार देण्यात त्यांचा मोठा वाटा होता. काही वर्षांपूर्वी त्यांनी पश्चिम घाटातील पायाभूत सुविधा आणि विकास प्रकल्पांमुळे गंभीर नैसर्गिक आपत्ती येतील, असा इशारा दिला होता. केरळमधील पर्यावरण क्षेत्राला सध्यान जेव्हा मिळाला, तेव्हा त्यांच्याविषयी भारतातील अनेकांना समजले.

२०११ मध्ये त्यांच्या अध्यक्षतेखाली तयार करण्यात आलेल्या प्रस्तावित गाडगीळ अहवालात उद्योग आणि हवामान संकटाच्या वाढत्या दबावादरम्यान पश्चिम घाट सारख्या पर्यावरणीयदृष्ट्या नाजूक प्रदेशांचे संरक्षण करण्याची शिफारस करण्यात आली होती. गाडगीळ समितीच्या अहवालातील बहुतेक शिफारसी अद्याप अमलगत आणण्यास गेलेल्या नाहीत; परंतु त्यानंतरच्या आपत्तींनी त्यांची दूरदृष्टी सिद्ध केली. गाडगीळ यांना २०२४ मध्ये संयुक्त राष्ट्रीय पर्यावरण कार्यक्रम (यूपएनडीपी) कडून 'चॅम्पियन ऑफ द अर्थ' पुरस्काराने सन्मानित करण्यात

पश्चिमघाटाचा संरक्षक

आले. २०२१ मध्ये दिलेल्या एका मुलाखतीत गाडगीळ म्हणाले होते, की पश्चिम घाट आणि हिमालयात वारंवार येणाऱ्या आपत्ती अंभूतपूर्व नाहीत. जंगलतोड आणि पर्वत उतारांशी छेडछाड केल्यामुळे अशा घटना वाढल्या आहेत. पश्चिम घाटापेक्षा हिमालय अधिक नाजूक असल्याचे सांगून त्यांनी भूखलन आणि धुपाच्या धोक्यांकडेही लक्ष वेधले. त्यांनी सात पुस्तके आणि किमान २२५ वैज्ञानिक पेपर्स लिहिले. एक संवेदनशील शास्त्रज्ञ म्हणून त्यांनी समाजाची दिशा बदलण्यात योगदान दिले, त्याचे त्यांना समाधान होते. २०११ मध्ये, पश्चिम घाट पर्यावरणतज्ञ पॅनेलचे अध्यक्ष म्हणून, गाडगीळ यांनी १ लाख २९ हजार ३७ चौरस किलोमीटर क्षेत्रापैकी ७५ टक्के क्षेत्र पर्यावरण-संवेदनशील म्हणून घोषित करण्याची शिफारस केली. या शिफारशीला अनेक राज्यांनी खूप कठोर मानून विरोध केला. त्यानंतर कस्तुरीरांण समितीने हे क्षेत्र ५० टक्क्यांपर्यंत कमी केले आणि कालांतराने त्यांच्या शिफारसी सौम्य केल्या गेल्या. पश्चिम घाटाच्या पर्यावरण-संवेदनशील क्षेत्राबाबत अंतिम अधिष्ठापना अद्याप जारी केलेली नाही. केरळमधील वायनाडसारखे क्षेत्र, जिथे २०२४ मध्ये भूखलनात शेकडो लोकांचा मृत्यू झाला होता, ते गाडगीळ पॅनेलच्या शिफारसीमध्ये समाविष्ट करण्यात आले. गाडगीळ यांनी केवळ पश्चिम घाट आणि सायलेंट व्हॅलीच्या संवर्धनात महत्त्वाची भूमिका बजावली नाही, तर भारतीय पर्यावरणीय विज्ञानाला एक नवीन दिशा दिली. गाडगीळ यांना लहानपणापासूनच निर्यात आणि पक्ष्यांमध्ये खूप रस होता. पक्षीनिरीक्षक असलेले त्यांच्या वडिलांनी पर्यावरणशास्त्राबद्दल गाडगीळ यांच्या कुतूहलाला आणखी चालना दिली. विज्ञान हे केवळ शैक्षणिक प्रयोगशाळांसाठी नाही, तर समाजासाठी असले पाहिजे असा त्यांचा विश्वास

यांचे शिक्षण मुंबई आणि हार्वर्ड येथे झाले. तिथे त्यांनी पर्यावरणशास्त्रात पीएच.डी. मिळवली आणि नंतर ते अध्यापन करू लागले. १९७० च्या दशकाच्या सुरुवातीला, त्यांनी आणि त्यांच्या पत्नी सुलोचना (ज्यांनी हार्वर्डमधून गणितात पीएच.डी. देखील मिळवली) यांनी अमेरिकेतील शास्त्रज्ञांना मिळणारे विशेषाधिकार आणि प्रतिष्ठा सोडून भारतात काम करण्यासाठी स्वतःला समर्पित करण्याचा निर्णय घेतला. 'इंडियन इन्स्टिट्यूट ऑफ सायन्स'चे संचालक सतीश धवन यांनी त्यांची बुद्धिमत्ता आणि आवड ओळखली आणि त्यांना संस्थेच्या बंगळूर कॅम्पसमध्ये दोन्ही पदे देऊ केली. तिथे सुलोचना यांनी वातावरणीय विज्ञान केंद्र स्थापन करण्यास मदत केली आणि पावसाळ्यावर काही उल्लेखनीय काम केले. माधवरावांनी पर्यावरण विज्ञान केंद्राची स्थापना केली. गणितीय पर्यावरणीय क्षेत्रायांत संक्रमण केले होते. त्यांनी बांदीपूर राष्ट्रीय उद्यानात हर्तीच्या वर्तनाला अभ्यास केला. गाडगीळ समितीच्या अहवालात पश्चिम घाटातील संवेदनशील जंगले आणि डोंगर उतारांना खाणकाम आणि इतर विध्वंसक कारवायांपासून संरक्षण करण्याची शिफारस करण्यात आली होती आणि संबंधित बाबींवरील निर्णयांमध्ये स्थानिक लोक आणि पंचायतींनी सहभाग होण्याची गरज यावर भर देण्यात आला होता. कंत्राटदार, राजकारणी आणि नोकशहा या कुप्रसिद्ध त्रिकुटांनी गाडगीळ अहवालाला जोरदार विरोध केला होता; जर तो अहवाल लागू केला असता, तर केरळ, कर्नाटक आणि गोवा यांसारखी राज्ये पुराण्या विध्वंसित वचली असती. गाडगीळ यांच्याकडे खोल सामाजिक जाणीव होती. त्यांचे वडील, प्रसिद्ध अर्थशास्त्रज्ञ धनंजयराव गाडगीळ यांना मानवी हक्कांमध्ये खूप रस होता. ते 'हाच आपल्या विचारांचा मूळ पाया आहे, यावर ते ठाम होते.

भारताच्या पहिल्या 'बायोस्फीअर रिझर्व्ह'च्या स्थापनेत गाडगीळ यांनी महत्त्वाची भूमिका बजावली. वनवासी, मच्छीमार आणि शेतकऱ्यांसोबत काम करून त्यांनी पर्यावरणीय संवर्धनासाठी एक मॉडेल विकसित केले. पुण्यात जन्मलेल्या गाडगीळ यांचे शिक्षण मुंबई आणि हार्वर्ड येथे झाले. तिथे त्यांनी पर्यावरणशास्त्रात पीएच.डी. मिळवली आणि नंतर ते अध्यापन करू लागले. १९७० च्या दशकाच्या सुरुवातीला, त्यांनी आणि त्यांच्या पत्नी सुलोचना (ज्यांनी हार्वर्डमधून गणितात पीएच.डी. देखील मिळवली) यांनी अमेरिकेतील शास्त्रज्ञांना मिळणारे विशेषाधिकार आणि प्रतिष्ठा सोडून भारतात काम करण्यासाठी स्वतःला समर्पित करण्याचा निर्णय घेतला. 'इंडियन इन्स्टिट्यूट ऑफ सायन्स'चे संचालक सतीश धवन यांनी त्यांची बुद्धिमत्ता आणि आवड ओळखली आणि त्यांना संस्थेच्या बंगळूर कॅम्पसमध्ये दोन्ही पदे देऊ केली. तिथे सुलोचना यांनी वातावरणीय विज्ञान केंद्र स्थापन करण्यास मदत केली आणि पावसाळ्यावर काही उल्लेखनीय काम केले. माधवरावांनी पर्यावरण विज्ञान केंद्राची स्थापना केली. गणितीय पर्यावरणीय क्षेत्रायांत संक्रमण केले होते. त्यांनी बांदीपूर राष्ट्रीय उद्यानात हर्तीच्या वर्तनाला अभ्यास केला. गाडगीळ समितीच्या अहवालात पश्चिम घाटातील संवेदनशील जंगले आणि डोंगर उतारांना खाणकाम आणि इतर विध्वंसक कारवायांपासून संरक्षण करण्याची शिफारस करण्यात आली होती आणि संबंधित बाबींवरील निर्णयांमध्ये स्थानिक लोक आणि पंचायतींनी सहभाग होण्याची गरज यावर भर देण्यात आला होता. कंत्राटदार, राजकारणी आणि नोकशहा या कुप्रसिद्ध त्रिकुटांनी गाडगीळ अहवालाला जोरदार विरोध केला होता; जर तो अहवाल लागू केला असता, तर केरळ, कर्नाटक आणि गोवा यांसारखी राज्ये पुराण्या विध्वंसित वचली असती. गाडगीळ यांच्याकडे खोल सामाजिक जाणीव होती. त्यांचे वडील, प्रसिद्ध अर्थशास्त्रज्ञ धनंजयराव गाडगीळ यांना मानवी हक्कांमध्ये खूप रस होता. ते 'हाच आपल्या विचारांचा मूळ पाया आहे, यावर ते ठाम होते.

भाजपच्या वादळापुढे ठाकरे बंधूंच्या ऐक्याची कसोटी!

आलेले दिसत आहेत. विधानसभेत विरोधकांनी मतदान यंत्रावर आक्षेप घेतला. इतकेच नव्हे तर निवडणूक आयोगाच्या कार्यालयावर मोर्चा काढला. दुबारा मतदान टाळण्यासाठी मतदारांची फेरपटाळणी प्रक्रिया राबवली. पण सत्ताधारी भाजप या सगळ्यांच्या चार पावले पुढेच अडल्याचे दिसत आहेत. यापूर्वी बिनविरोध उमेदवार निवडून आले आहेत, याची उदाहरणे देऊ ते विरोधकांचे आरोप फेटाळून लावत आहेत. पण ज्या घाऊकपणे उमेदवार बिनविरोध निवडून येत आहेत, ते पाहिल्यावर शंकेला बऱ्यापैकी वाव उरतो. पण सध्याची परिस्थिती जो जिता वही सिंकदार आहे, त्यामुळे या बिनविरोधाच्या तक्रारींचा फारसा काही उपयोग होईल, असे वाटत नाही.

जसा काळ पुढे सरकत आहे तसे निवडणुकीत पैसांचे प्रमाण वाढत आहे. ज्याच्याकडे पैसा खर्च करण्याची क्षमता आहे तेच निवडणुकीत उतरतात दिसतात. कारण निवडणुकीसाठी दाखवला जाणारा खर्च हा कमी असला तरी प्रत्यक्ष होणारा खर्च हा मोठा असतो. त्यामुळे हा प्रचंड खर्च हा जणां झेपती तेच निवडणुकीच्या मैदानात उतरतात. हा प्रचंड खर्च जे परंपरेने राजकारणात आहेत, त्यांना परवडतो. त्यामुळे तेच आपल्या मुलांना आणि जवळच्या नातेवाईकांना तिकिटांचा वापर करताना दिसत आहेत. त्यामुळे खरे तर आपल्याकडील लोकशाहीचे नवसंस्थानिकीकरण होताना दिसत आहे. कारण कार्यकर्ते हे मदतीची आणि प्रचाराची कामे करत राहतात. नेत्यांची मुले-मुली त्यांची गादी चालवतात. दिवंगत शिवसेनाप्रमुख बाळासाहेब ठाकरे यांच्यानंतर राज ठाकरे असे सत्तेवर शिवसेनेकडून मानून चालले होते. किंबहुना, राज ठाकरे यांनाही तसेच वाटत होते. पण दिसते तसे नसते, असेच झाले. कारण वेळ जेव्हा प्रत्यक्ष निर्णय घेण्याची येते तेव्हा काही तरी वेगळेच घडते.

राज ठाकरे यांच्या जागी उद्धव ठाकरे यांना उत्तराधिकारी म्हणून स्थान

देण्यात आले. त्यानंतर शिवसेनेतील समूहे समीकरण बदलले. उद्धव ठाकरे यांचा शिवसेनाप्रमुखांचे पुत्र म्हणून वरचष्मा झाला. त्यामुळे राज ठाकरे यांना दुय्यम भूमिका घ्यावी लागली. इतकेच काय तर राज ठाकरे यांना महत्त्वाचे निर्णय घेताना बाजूला ठेवले जाऊ लागले. राज ठाकरे यांना असे वाळले जाणे मान्य नव्हते. तिथे त्यांची घुसमत होऊ लागली. त्यामुळे या शिवसेनेतून बाहेर पडले. त्यानंतर ९ मार्च २००६ रोजी त्यांनी महाराष्ट्र नवनिर्माण सेना या पक्षाची स्थापना केली. पुढे त्यांची स्वतंत्र वाटचाल सुरू झाली. ही वाटचाल मूळ शिवसेनेच्या विरोधातील होती. त्यामुळे आतापर्यंत २० वर्षे उद्धव आणि राज ठाकरे यांनी एकमेकांवर कडवी टीका केली. मूळ शिवसेनेतील शिवसेनेकडून नव गटांमध्ये विभागले गेले. इतक्या वर्षांमध्ये दोन्ही बाजूंच्या पदाधिकार्यांनी आणि कार्यकर्त्यांनी आपल्या वेगळ्या भूमिका बनवल्या आणि आपली कार्यक्षेत्रे स्थापित केली.

उद्धव आणि राज ठाकरे हे आज दोन भाऊ म्हणून एकत्र आलेले नाहीत, तर दोन स्वतंत्र पक्षांचे प्रमुख म्हणून त्यांनी त्यांच्या पक्षांची उठाविक महापालिकांसाठी युती केलेली आहे. जर त्यांना मराठी माणसांची खरोखरच कळकळ असती तर या दोन भावांनी दिवंगत शिवसेनाप्रमुख बाळासाहेब ठाकरे यांच्यानंतर राज ठाकरे असे सत्तेवर शिवसेनेकडून मानून चालले होते. किंबहुना, राज ठाकरे यांनाही तसेच वाटत होते. पण दिसते तसे नसते, असेच झाले. कारण वेळ जेव्हा प्रत्यक्ष निर्णय घेण्याची येते तेव्हा काही तरी वेगळेच घडते.

एकत्र आलो आहोत, असे ठाकरे बंधू सांगत आहेत, पण तसे त्यांच्या कृतीतून दिसणे आवश्यक आहे. कारण ठाकरेची ही युती मराठी माणसांसाठी आहे की, निवडणुकीपुरती हे मराठी लोकांना पटायला हवे.

भाजपला मुंबई महाराष्ट्रापासून तोडायची आहे, हा विषय आता घाणून गुळगुळीत झालेला आहे. मुंबईतून बाहेर फेकल्या जाणाऱ्या मराठी माणसांसाठी शिवसेना आता असा कुठला ठोस कार्यक्रम हाती घेणार आहे. त्यामुळे तो मुंबईत थांबू शकेल. एकनाथ शिंदे यांच्या माध्यमातून भाजपने शिवसेना फोडल्यानंतर शिवसेनेतील बरेच खासदार, आमदार, पदाधिकारी, कार्यकर्ते शिंदे यांच्यासोबत गेले. शिंदेंनी बहुमतत्या माध्यमातून शिवसेना आपल्या ताब्यात घेतली असली तरी लोकांना अजून ते काही पटलेले नाही. कारण भारतात बहुतेक पक्ष हे विशिष्ट आडनावांशी जोडलेले आहेत. त्यामुळे शिवसेना म्हटले की, ठाकरे हे आडनाव येते. राष्ट्रवादी काँग्रेस म्हटले की पवार हे आडनाव येते. त्यामुळे आता ठाकरे एकत्र आलेले आहेत, पण त्यांनी निवडणुकीपुरते एकत्र न येता ते कायमस्वरूपी एकत्र आले तर पुढील काळात त्यांना मराठी माणसाचा मोठा पाठिंबा मिळू शकेल.

भाजप असो अथवा काँग्रेस असो, हे राष्ट्रीय पक्ष आहेत. त्यामुळे त्यांच्या राज्यस्तरीय नेत्यांना राष्ट्रीय पातळीवरून आलेल्या आदेशांचे पालन करावे लागते. म्हणून तर देवेंद्र फडणवीसांना हातातोंडाशी आलेले मुख्यमंत्रीपद एकत्र येऊन मूळ शिवसेना उभी केली असती, तसे केले असते तर त्यांना मराठी लोकांचाही मोठा प्रतिसाद मिळाला असता. अलीकडच्या काळात निवडणुका हा पक्षीय धोरणापेक्षा सोयीचा मामला झालेला आहे. जो तो उपायव्या सुवायां दंडवत घालताना दिसतो. आता त्यामुळे तसे सत्ता आणि पैसात विचरून जाताना दिसत आहेत. आशाही म्हणून मानूस आणि महाराष्ट्र यांच्या भल्यासाठी

अजितदादांच्या शांततेत वादाचे बीज!

सत्ताधारी महायुतीत सध्या जे घडत आहे, ते महाराष्ट्राच्या राजकारणातील नैतिकता, संधीसाधुपणा आणि सत्तेसाठी होणारी वैचारिक तडजोड यांना उघडे पाडणारे आहे. उपमुख्यमंत्री अजित पवार यांनी, 'माध्यावर सिंचन घोटाळ्याचे आरोप करणाऱ्यांसोबतच मी सत्तेत आहे', असे विधान करून जे दार उघडले, त्यातून आता भाजपने थेट वैचारिक आणि राजकीय हल्ला चढवला आहे. या सगळ्या गदारोळात अजित पवारांची बदलती भूमिका, त्यांची सोयीची शांतता आणि निवडणुकीनंतर उतर देण्याची दिलेली वेळ, हे सारेच प्रश्नांकित ठरत आहे. अजित पवार हे महाराष्ट्राच्या राजकारणातील अत्यंत अनुभवी, मुत्सद्दी आणि तितकेच आक्रमक नेते म्हणून ओळखले जातात. सत्ता, प्रशासन आणि निर्णयप्रक्रिया यांचे सखोल ज्ञान असलेला हा नेता आज मात्र स्वतःच्या विधानांमुळे आणि युतीतील विसंगतीमुळे अडचणीत सापडलेला दिसतो. सिंचन घोटाळ्याचा उल्लेख करून त्यांनी अप्रत्यक्षपणे भाजपला आणि विशेषतः देवेंद्र फडणवीस यांना लक्ष्य केले. एकेकाळी याच आरोपांच्या आधारे भाजपने राष्ट्रवादी काँग्रेसवर जोरदार हल्ले चढवले होते, आंदोलन केली होती आणि अजित पवारांना भ्रष्टाचाराचे प्रतीक म्हणून रंगवले होते. आज तेच भाजप आणि तेच अजित पवार सत्तेत एकत्र आहेत, ही विसंगती अजित पवारांनी जाहीरपणे मांडली, हे वास्तव असले तरी त्यामागील राजकीय गणित तितकेच गुंतागुंतीचे आहे. भाजपने मात्र या विधानाला केवळ स्पष्टीकरण देऊन सोडले नाही. भाजप नेते अॅड. आशिष शेलार यांनी थेट वीर सावरकरांच्या मुद्या उपस्थित करून वादाला वैचारिक वळण दिले. 'युतीत आहात, तर सावरकरांचे विचार मान्य करावेच लागतील,' असे सांगून त्यांनी अजित पवार आणि त्यांच्या पक्षासमोर एक नवा प्रश्न उभा केला. खरे तर हा प्रश्न राजकीय अडथळ्याचा आहे. भाजपसाठी सावरकर हे वैचारिक प्रतीक आहेत. राष्ट्रवादी काँग्रेससाठी मात्र सावरकर हा नेहमीच सोयीचा किंवा गैरसोयीचा विषय राहिला आहे. काँग्रेसच्या परंपरेत वाढलेल्या, पुरोगामी आणि धर्मनिरपेक्ष राजकारणाची भाषा करणाऱ्या राष्ट्रवादीसाठी सावरकरांचे संपूर्ण समर्थन करणे ही सहज गोष्ट नाही. याच टिकाणी अजित पवारांची बदलती भूमिका उठकपणे दिसते. एकेकाळी भाजप-शिवसेनेवर कठोर टीका करणारे, हिंदुत्वाच्या राजकारणावर प्रश्नचिन्ह उपस्थित करणारे अजित पवार आज सत्तेसाठी त्याच भाजपसोबत बसले आहेत. तेव्हा त्यांनी विचारधारेबद्दल फारसे भाष्य केले नाही, ना विरोध केला, ना समर्थन. हीच त्यांची आजची अडचण आहे. भाजपने जेव्हा सिंचन घोटाळ्याची आठवण करून दिली, तेव्हा ते गप्प. सावरकरांचा मुद्दा उभा राहिला, तेव्हा 'निवडणुकीनंतर उतर देईन' अशी वेळ मारून नेणारी भूमिका त्यांनी घेतली. ही शांतता परिपक्वतेची आहे की राजकीय असहायतेची, हा प्रश्न यातून उपस्थित होतो. चंद्रकांत बावनकुळे यांनी '७० हजार कोटींच्या सिंचन घोटाळ्याचा निकाल करून लागलेला नाही' असे सांगून भाजपच्या जुन्या भूमिकेचा आठवण करून दिली. म्हणजेच, गरज असेल तेव्हा आरोप, आणि सत्ता टिकवायची असेल तेव्हा मौन, असा हा सत्तेचा खेळ उघडपणे समोर येतो. भाजप एका बाजूला अजित पवारांवर दबाव ठेवत आहे आणि दुसऱ्या बाजूला युतीही टिकवून ठेवत आहे. ही दुहेरी भूमिका भाजपसाठी जितकी फायदेशीर आहे, तितकीच राष्ट्रवादी आणि विशेषतः अजित पवारांसाठी अडचणीची ठरत आहे. अजित पवारांनी 'मला विकासबाबत प्रश्न विचारा', असे सांगणेही अर्थपूर्ण आहे. विकासाची भाषा ही नेहमीच सुरक्षित असते. त्यात विचारधारा, इतिहास, मूल्ये यांचा संघर्ष नसतो. मात्र राजकारण केवळ विकासावर चालत नाही. सत्ताधारी युतीतील पक्षांचे विचार, त्यांची पूर्वीची भूमिका आणि आजची तडजोड, हे सारे मतदार पाहत असतो. अजित पवार यांना हे माहीत आहे, म्हणूनच कदाचित ते सध्या थेट उतर देणे टाळत आहेत. पण प्रश्न असा आहे की, ही भूमिका किती काळ टिकणार? निवडणुकीनंतर उतर देण्याचे आश्वासन म्हणजे आजच्या प्रश्नांना उद्याची तारख लावण्यासारखे आहे. सत्तेत असताना घेतलेल्या भूमिकांची जबाबदारी टाळता येत नाही. एकेकाळी भाजपवर भ्रष्टाचाराचे आरोप करणारे, ईडी-सीबीआयच्या कारवाईचा सामना करणारे अजित पवार आज त्याच भाजपसोबत सत्तेचा भाग आहेत. ही वस्तुस्थिती आहे. पण या वस्तुस्थितीचे नैतिक, वैचारिक आणि राजकीय स्पष्टीकरण देणे ही त्यांची जबाबदारी आहे. आजचा वाद सावरकरांचा असला, तर उद्या तो दुसऱ्या कुठल्या मुद्द्यावर असेल. प्रश्न व्यक्तीचा नाही, तर भूमिकेचा आहे. अजित पवार हे राजकारणात टिकून राहण्यासाठी भूमिका बदलतात, हे नवे नाही. मात्र प्रत्येक वेळी बदललेल्या भूमिकेला काहीतरी तात्त्विक अधिष्ठान देण्याचा प्रयत्न केला जात असे. आज मात्र ती चौकटही धूसर होताना दिसते. सत्तेच्या गणितात विचार मागे पडतोय का, हा प्रश्न महाराष्ट्राच्या राजकारणाला पडलेला आहे.

राज्यातील महानगरपालिकांच्या निवडणुका जिंकण्यासाठी भाजपने अक्षरशः वादळ निर्माण केले आहे. त्यात वीस वर्षांनंतर पुन्हा एकत्र आलेल्या ठाकरे बंधूंच्या ऐक्याची कसोटी लागणार आहे. ही युती खरोखर मराठी माणसांच्या त्याच हक्कांसाठी आहे की, त्यांची ताकद कमी झालेली आहे म्हणून उद्धव ठाकरे आणि राज ठाकरे यांनी आपसातील मतभेद आणि नेतृत्वासाठी असलेली चढाओढ बाजूला ठेवली तर त्यांना मराठी माणसांचा मोठा प्रतिसाद मिळेल, पण त्यासाठी त्यांना तशी विश्वासार्ह कृती करावी लागेल.

जेव्हा दोन माणसांचा पुन्हा जोडले जाण्याचा विषय येतो, तेव्हा पहिला प्रश्न उपस्थित होतो तो म्हणजे यांचे संबंध कशांमुळे तुटले होते? कारण जोपर्यंत तो प्रश्न निकाली निघत नाही तोपर्यंत त्या पुन्हा एकत्र येण्याला तसा अर्थ नसतो. उद्धव बाळासाहेब ठाकरे शिवसेनेचे अध्यक्ष उद्धव ठाकरे आणि महाराष्ट्र नवनिर्माण सेनेचे अध्यक्ष राज ठाकरे हे स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या निवडणुकांसाठी एकत्र आले आहेत. त्यांच्या पक्षांनी काही महापालिकांमध्ये युती करायचे ठरवले आहे. त्यात महत्त्वाची आणि आर्थिकदृष्ट्या बलशाली मुंबई महानगरपालिका आहे. या महापालिकेसाठी उद्धव ठाकरे आणि राज ठाकरे यांच्या पक्षांची युती झालेली आहे. या महापालिकेसाठी त्यांनी शरद पवार यांच्या राष्ट्रवादी काँग्रेसलाही सोबत घेतले आहे.

स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या गावपातळीवर निवडणुका झाल्या. त्यात भाजपने आपला जोर दाखवला आणि सगळ्यात मोठा पक्ष म्हणून पुढे आला. त्यामुळे आता त्याहीपेक्षा वरच्या पातळीवरील महापालिकांच्या निवडणुका होणार आहेत, तिथे भाजपने जोरदार फिलिंग्स लावलेली आहे. त्यामुळे बऱ्याच टिकाणी प्रत्यक्ष मतदान होण्याआधी भाजप आणि शिंदेच्या शिवसेनेचे उमेदवार बिनविरोध निवडून

ज्या लोकांची आर्थिक स्थिती चांगली आहे, असे लोक इथे राहू शकतील. इतर लोक बाहेर फेकले जातील. मराठी माणूस हा प्रामुख्याने नोकरा करणारा असतो. नोकरा करणाऱ्यांचा पगार हा महिन्याच्या शेवटी संपून जातो. त्यामुळे त्याचा आधुनिक मुंबईत तग लागणे कठीण होऊन बसणार आहे.

मुंबईत राहणे हे आज मध्यमवर्गीय मराठी माणसाला सोयी नाही. दक्षिण मुंबई हा तर श्रीमंत आणि अतिश्रीमंत लोकांचा परिसर म्हणून ओळखला जातो. दादर, माटुंगा, बांद्रा जिथे ठाकरे बंधू राहतात, तिथल्या प्लॅट्सचे दर किती आहेत, हे पाहिल्यावर या महागड्या मुंबईत मराठी माणसाला राहणे किती आव्हानात्मक आहे हे कळू शकते. त्याच वेळी मराठी माणसांचा मुंबईतील टक्का कमी होत आहे. अशा या बदललेल्या काळात मराठी माणूस मुंबईत कसा टिकू शकेल, यासाठी ठाकरे बंधूंना नव्याने मैदानात उतरून काम करावे लागेल. त्यासाठी त्यांना त्याग करायला लागेल. उंची राहणीमान बाजूला ठेवून लोकांमध्ये जाऊन त्यांचा विश्वास संपादन करावा लागेल. तो विश्वास खरा करून दाखवावा लागेल.

सध्या भाजपने महाराष्ट्रात वादळ निर्माण केले आहे. केंद्र आणि राज्याची सत्ता त्यांच्या हातात आहे. त्यामुळे त्याचा भरपूर वापर त्यांच्याकडून केला जात आहे. लाडक्या बहिर्गामी माध्यमातून राज्यातील मोठ्या संख्येने त्यांनी अनेक कुटुंबे ताब्यात घेतली आहेत. ठाकरे बंधूंना भाजपने निर्माण केलेल्या वादळात टिकून राहायचे असेल तर त्यांच्या पकीचे बळ मजबूत असावे लागेल. त्यांची एकी भाजपच्या वादळात उभयतून पडणार नाही याची काळजी घ्यावी लागेल. त्यासाठी ठाकरे बंधूंना नव्याने सुरक्षात करावी लागेल. दोन्ही ठाकरेची युती टिकायची असेल तर या दोन्ही बंधूंना थोडा थोडा काळीण घ्यावा लागेल. तो २० वर्षांपूर्वी घेतला नाही, हे दोन्ही ठाकरेची एकी टुटण्याचे कारण होते. जोपर्यंत हा प्रश्न हे दोन बंधू निकाली काढत नाहीत, तोपर्यंत या राजकीय एकीला तसा अर्थ नाही आणि लोकांही त्यावर विश्वास ठेवणार नाहीत.

टोमॅटोमध्ये कोणते पौष्टिक घटक असतात? गर्भवती आणि मधुमेहाच्या रुग्णांनी टोमॅटो खावेत का?

काही महिन्यांपासून टोमॅटोचे भाव गगनाला भिडले होते. उत्पादन कमी झाल्यामुळे टोमॅटो चवक १५० ते २०० रुपये किलोनी विकले गेले. त्यामुळे असेकांनी टोमॅटोचा वापर काटकसरीने केला; पण आता मात्र टोमॅटोचे भाव कमी होताना दिसत आहे. त्यामुळे न्यूट्रिशनचे पॉवरहाऊस असणारा टोमॅटो तुम्ही आता बिनधास्त खाऊ शकता.

मुंबईच्या नानावटी मॅक्स सुपर स्पेशॅलिटी हॉस्पिटलच्या आहारतज्ञ व न्यूट्रिशनस्ट डॉ. उषाकिरण सिसोदिया सांगतात, 'टोमॅटोमध्ये विटॅमिन सी, पोटांशियम, फोलेट व विटॅमिन केचे प्रमाण चांगले असते. त्याशिवाय यात विटॅमिन ई, थायामिन, नियासिन, विटॅमिन बी ६, मॅग्नेशियम, फॉस्फरस व तांब्याचाही समावेश असतो. मात्र, पावसाळ्यात टोमॅटो खालाना काळजी घेणे गरजेचे आहे. टोमॅटो चांगले धुऊन खावेत आणि शक्य असेल, तर कोंटकनाशकांचा प्रभाव दूर ठेवण्यासाठी अँटिऑक्सिडंट पद्धतीने पिकवलेल्या टोमॅटोचा वापर करावा.

१०० ग्रॅम टोमॅटोमध्ये कोणते पौष्टिक घटक असतात याविषयी सिसोदिया खालीलप्रमाणे सांगतात :

- कॅलरी- २२ कॅलरीज
- कॅरोटिन- ४.८ ग्रॅम
- साखर- ३.२ ग्रॅम
- प्रोटीन- १.१ ग्रॅम
- फॅट- ०.२ ग्रॅम
- फायबर- १.५ ग्रॅम

हृदयाचे आरोग्य सुधारणे - LDL (Low-Density Lipoprotein) कोलेस्ट्रॉल आणि रक्तदाब कमी करण्यासाठी टोमॅटो फायदेशीर आहे.

कर्करोगाचा धोका कमी करणे- टोमॅटोच्या सेवनामुळे कर्करोगाचा धोका कमी करता येऊ शकतो. विशेषतः टोमॅटोमध्ये अतिप्रमाणात असलेल्या लाइकोपेनमुळे प्रोस्टेट कर्करोगाचा धोका टाळता येतो.

पचनक्रिया आणि डोळ्यांचे आरोग्य - टोमॅटोमध्ये फायबर असल्यामुळे पचनक्रिया सुरळीत राहते आणि टोमॅटोमधील बीटा कॅरोटीन आणि ल्युटिन आपल्या डोळ्यांच्या चांगल्या आरोग्यासाठी फायदेशीर असतात.

भरपूर विटॅमिन आणि अँटिऑक्सिडंटस- टोमॅटोमध्ये भरपूर विटॅमिन आणि अँटिऑक्सिडंटस असतात, जे आपल्या आरोग्यासाठी चांगले असतात.

मधुमेह असणारे लोक टोमॅटो खाऊ शकतात का? सिसोदिया सांगतात, 'टोमॅटोमध्ये ग्लायसेमिक इंडेक्स कमी असतो आणि पोषक घटक भरपूर प्रमाणात असतात. तसेच रक्तातील साखरेची पातळी नियंत्रित राहते. त्यामुळे मधुमेह असणारे लोकही टोमॅटो खाऊ शकतात.'

गर्भवती महिलांनी टोमॅटो खावेत का? 'टोमॅटोमध्ये फोलेट चे प्रमाण अर्थात १.१ ग्रॅम आहे. फोलेट हे बाळाच्या तंत्रासाठी आवश्यक आहे.

विकाससाठी चांगले असते. न्यूरल ट्युब म्हणजे गर्भांमध्ये एक नळी तयार होते. टोमॅटोमध्ये असलेले पोषक घटक आई आणि बाळ या दोघांच्या आरोग्यासाठी खूप फायदेशीर असतात.

टोमॅटो खाण्यापूर्वी काही गोष्टी जाणून घेणे गरजेचे काही लोकांना टोमॅटोची ऍलर्जी असू शकते. त्यामुळे त्वचेची संवेदना आजार किंवा पचनक्रियेत अडथळा निर्माण होऊ शकतो.

टोमॅटोमधील सायट्रिक ऍसिडमुळे विद्युत् शकते पोटा टोमॅटोचे चुकूनही अतिसेवन करू नये. त्यामुळे पचनक्रियेत अडथळा निर्माण होऊ शकतो. टोमॅटोविकारी लोकांचे अनेक गैरसमज आहे. त्याविकारी बोलताना सिसोदिया सांगतात- 'टोमॅटोमध्ये कॅलरीज आणि फॅट्स कमी असतात. शिजवलेल्या टोमॅटोपेक्षा कच्चे टोमॅटो जास्त पौष्टिक असतात. परंतु, टोमॅटोमुळे किडनी स्टोन होतो इत्यादीसारखे अनेक गैरसमज आहेत; जे दूर करणे गरजेचे आहे.'

जिरा खाण्याचे भरमसाठ फायदे आहेत

कोलेस्ट्रॉल कमी करते - शरीरात बँड कोलेस्ट्रॉल वाढण्याची समस्या आहे त्यांच्यासाठी जिरे वरदानाच आहेत. हे कोलेस्ट्रॉल सुधारण्यात महत्त्वाची भूमिका बजावते. ज्यामुळे तुम्ही हृदयाशी संबंधित आजारांपासून दूर राहू शकता. हे रक्तातील हानिकारक ट्रिग्लिसराइड्स देखील कमी करते.

वजन कमी करण्यास उपयुक्त - तुम्हाला वजन कमी करायचे असेल तर जिरे तुमच्यासाठी खूप फायदेशीर ठरू शकते. तुम्ही तुमच्या वजन कमी करण्याचा प्रयासात जिऱ्याच्या पाण्याचा समावेश करू शकता, जे वजन कमी करण्यास मदत करेल. पचनाला चालना देते. वजन कमी

डॉक्टरांपासून ते डाएटिशियन आणि न्यूट्रिशनस्ट आहारांमध्ये फायबरयुक्त पदार्थांचे भरपूर प्रमाणात सेवन करण्याचा सल्ला आपल्याला देतात. फायबरयुक्त पदार्थांचे सेवन केल्याने शरीराला होणाऱ्या फायद्यांबाबत तुम्हाला माहिती आहे का? फायबरयुक्त होण्यासाठी आरोग्यदायी फायद्यांची यादी भलीमोठी आहे. पण दिवसभरात नेमकं किती प्रमाणात फायबरचे सेवन करणं योग्य ठरेल, असाही प्रश्न निर्माण होतो. फायबरचे पुरेशा प्रमाणात सेवन केल्यास हृदय संबंधित आजार तसेच अन्य रोगांपासून मूळ्य होण्याचा धोका १५-३० टक्क्यांनी कमी होऊ शकतो, असे एका संशोधनाद्वारे सिद्ध झाले आहे. भरपूर फायबरयुक्त पदार्थांचे सेवन केल्यास हृदय रोग, टाईप २ मधुमेह आणि कोलोन कॅन्सर

करण्यासाठी डॉक्टर पाणी जास्त पिण्याचा सल्ला देतात. तेव्हा जिरे पाण्यात उकळून ते पाणी तुम्ही पिऊ शकता.

पचनक्रिया निरोगी ठेवण्यासाठी - जिऱ्याचा वापर औषधी वनस्पती म्हणून केला जातो. त्यामुळे अपचनापासून आराम मिळतो. जिरे पचनाला चालना देते, त्यामुळे अन्न लवकर पचते. जिरेमध्ये विटॅमिन-ए, विटॅमिन-सी, कॉपर, मॅंगनीज, अँटीऑक्सिडंट आणि दाहक-विरोधी गुणधर्म असतात. जे शरीराला जळजळ होण्यापासून वाचवते. जिऱ्याच्या पाण्याचे सेवन करून तुम्ही शरीराला डिटॉक्सिफाई करण्यास मदत करू शकता.

निद्रानाशाय उपचार - जिऱ्यामध्ये असलेले गुणधर्म झोपेची समस्या दूर करण्यात मदत करतात. हे सहजपणे तणावाची लक्षणे कमी करू शकतात. जिऱ्याच्या पाण्यात मेलाटोनिन देखील असते, ज्यामुळे चांगली झोप येते. जिऱ्याचे सेवन कसे करावे - भारतीय कुटुंबांमध्ये जिरे खूप लोकप्रिय आहे आणि लोक भाज्या, करी, करी, सूप, दही आणि ताक इत्यादींमध्ये जिरे घालतात आणि ते मोट्या उत्साहाने खातात.

अशा प्रकारे जिऱ्याचे सेवन करा एक ग्लास पाण्यात एक चमचा जिरे टाका आणि त्यात चवीनुसार मीठ आणि लिंबू टाकल्यानंतर प्या. एक कप गरम पाण्यात अर्धा चमचा जिरे टाका आणि थंड झाल्यावर प्या.

असल्यास शरीराकडून तुम्हाला संकेत मिळतात. फायबरयुक्त पदार्थांचे सेवन तुम्ही अजिबातच करत नसाल तर तुम्हाला बद्धकोष्ठतेचा त्रास होऊ लागतो. शरीरातील विषारी पदार्थ बाहेर फेकले जात नाहीत. सोबतच थकवा आणि अशक्तपणा देखील जाणवू लागतो.

३. वजन वाढणे : तुमचं वजन झपाट्याने वाढत असेल तर शरीराला कमी प्रमाणात फायबरचा पुरवठा होत आहे, हे लक्षात घ्या. पुरेशा

साहित्य : 250 ग्रॅम गरम, काळी मिरी पावडर, लाल तिखट, लसूण पावडर, चाट मसाला, चवीनुसार मीठ, बारीक चिरलेली कोथिंबीर, १ टीस्पून मैदा, १/२ कप मैदा, १/२ कप कॉर्न फ्लोअर, चवीनुसार मीठ, पाणी, ब्रेड crumbs, तळण्यासाठी तेल.

कृती : पनीरचे छोटे चौकोनी तुकडे करून त्यात काळी मिरी पावडर, लाल तिखट, लसूण पावडर, चाट मसाला, मीठ, कोथिंबीर घाला. सर्वकाही चांगले एकत्र करा आणि मैदा घाला. ते चांगले फेकून मिश्रण मॅरीनेट करण्यासाठी सुमारे 10-15 मिनिटे विश्रांती घ्या. पीठ बनवण्यासाठी मैदा, कॉर्न फ्लोअर, मीठ घ्या आणि एका वेळी थोडे पाणी घालून थोडे घट्ट पीठ बनवा. मॅरीनेट केलेले पनीर पिटात टाका आणि चांगले कोट करा. पनीरचे चौकोनी तुकडे ब्रेड क्रम्ब्सने चांगले कोट करा. कढईत तेल मध्यम आचेवर गरम करा. पनीरचे चौकोनी तुकडे गरम तेलत टाका आणि आचेवर चांगले तळ. पनीरला सर्व बाजूंनी छान सोनेरी रंग आला की बाहेर काढा, जास्तीचे तेल काढून टाका आणि डिशमध्ये ठेवा. पनीर पॉपकॉर्न सर्व तयार आहेत. तुम्ही हे जसे आहे तसे किंवा सॉस सोबत देखील घेऊ शकता.

फायबरयुक्त पदार्थांचे सेवन केल्यास होतील गंभीर परिणाम

होण्याचा धोका कमी असतो. भाज्या, फळ आणि कित्येक प्रकारच्या पदार्थांद्वारे तुमच्या शरीराला फायबर मिळते.

१. आरोग्यासाठी किती गरजेचे आहे फायबर : तुम्ही वजन घटवण्यासाठी प्रचंड मेहनत घेत असाल तर सर्वात आधी भरपूर फायबर असलेल्या पदार्थांचा आहारता समावेश करण्याचा सल्ला दिला जातो. फायबरमुळे कोलेस्ट्रॉल आणि ग्लूकोजची पातळी कमी होण्यास मदत होते.

नाचणी खाण्याचे सहा गुणकारी फायदे

साधारणपणे प्रत्येक घरामध्ये ज्वारी, बाजरी किंवा तांदळाची भाकरी करण्यात येते. मात्र, नाचणीची भाकरी फार वचवित वेळा केली जाते. खरं तर नाचणी अत्यंत पौष्टिक असून शरीरासाठी अत्यंत उपयोगी आहे. विशेष म्हणजे नाचणी केवळ भाकरीपुरतीच मर्यादित नसून वेगवेगळे पदार्थ करून तिचा आहारता समावेश करता येऊ शकतो. त्यामुळे चला तर आज जाणून घेऊयात नाचणी खाण्याचे फायदे...

- नाचणीमुळे वजन नियंत्रणात राहते.
- पोटादुखी, अपचन तक्रारी दूर होतात.
- अशक्तपणा दूर होते.
- कंठ दुखत असल्यास नाचणीची पेज प्यावी.
- शरीरावर फोड आल्यास ते फोडण्याकरिता नाचणीच्या पिटाचे पोटीस बांधावे.
- शरीरातील साखरेचे प्रमाण नियंत्रणात राहते.

पायाच्या कोरड्या त्वचेमुळे तुम्हाला त्रास होत असेल तर काळजी घेणे आवश्यक आहे. कोरड्या त्वचेसाठी केवळ क्रीम पुरेशे नाही तर साफसफाईकडेही लक्ष देण्याची गरज असते. पायाची कोरडी त्वचा मुलायम करण्यासाठी हे लक्षात घ्या की, तुम्ही कधीही उघड्या पायांनी राहू नका, पायांत नेहमी

काही लोकांची त्वचा खूप कोमल आणि मुलायम असते. मात्र याउलट काही लोकांची त्वचा खूप प्रयत्न केल्यावरही कोरडीच असते. पायाच्या कोरड्या त्वचेवरील उपचाराबाबत काही टीप्स ...

संक्रमण टाळण्यासाठी विटॅमिन 'ई' युक्त जैतून तेल वापरावे. जैतून तेल अँटीऑक्सिडंटसने भरपूर असते, जे त्वचेला मृदू बनवते. विटॅमिन आणि प्रोटीनयुक्त खाद्यपदार्थांचे सेवन करणे आवश्यक आहे. पायांच्या त्वचेसह पायांच्या नखांचीही देखभाल खूप आवश्यक आहे. अशात

तुम्ही त्वचेचा नरमपणा कायम ठेवण्यासाठी किमान पंधरा दिवस पेडिक्योर करा. पायांना जास्त गरम पाण्यांनी धुऊ नये. एवढे करूनही तुमची त्वचा कोरडीच राहिली तर तुम्ही स्किन स्पेशालिस्टकडून उपचार करावेत.

पाय सांभाळणे, त्यांच्याकडे नियमित लक्ष देणे हे महत्त्वाचे आहे. पायांची नखे कापताना ती बोटांलगेला न कापता थोडे अंतर ठेवून कापली पाहिजेत. त्वचा कोरडी होत असेल तर त्यावर त्वचा मुलायम करणारी औषधे किंवा तेल चोपडले पाहिजे. पायाला भोवरी असेल तर ती काढून घेतली पाहिजे.

स्लिपर किंवा अर्धा अधिक पाय उघडा ठेवणाऱ्या चपला वापरण्याऐवजी बूट वापरण्याचा प्रयत्न केला पाहिजे. पायांच्या संवेदना कमी झाल्या तर नियमितपणे पाय तपासायला हवेत. पायाची खालची बाजू आपल्याला नीट दिसत नाही म्हणून प्रसंगी पायाखाली आरसा धरून हे केले पाहिजे. कुठे जखम आढळली तर ती गोष्ट त्वरित डॉक्टरांच्या नजरेस आणून दिली पाहिजे.

तोंडाला चव नाहीये? मग आहारात करा चिकूचा समावेश

सर्वात गोड फळ कोणतं? असा प्रश्न विचारला तर साहजिकच चिकू आणि सीताफळ ही दोन नावं समोर येतील. त्यातील चिकूमध्ये नैसर्गिक साखरेचे प्रमाण जास्त असत त्यामुळे हे फळ अनेकांना आवडतं. भारतात गुजरात, बिहार, बंगाल, उत्तर प्रदेश तर महाराष्ट्रात पुणे, कोकण, खानदेश, सुरत, ठाणे या ठिकाणी चिकूची लागवड मोठ्या प्रमाणात केली जाते. त्यामुळे बाजारात कोणत्याही ऋतूमध्ये चिकू सहज मिळतो. चवीला जसा हा चिकू गोड असतो तसेच त्याचे काही फायदेदेखील आहेत. त्यामुळे चिकू खाण्याचे फायदे कोणते ते पाहूयात.

चिकूमध्ये फलशर्करा असते. त्यामुळे थकवा जाणवल्यास चिकू खावा.

■ अरुची, मळमळ आम्लपित्त, अतिसार या आजारांमध्ये उपयुक्त आहे.

■ रक्त दाब कमी असणाऱ्या व्यक्तींनी चिकू खावा.

■ चिकू खाल्ल्याने आतड्यांची कार्यक्षमता वाढून व ती सुदृढ बनतात.

■ वारंवार चक्कर येणं, शरीरातील साखर कमी होणं अशा तक्रारी असतील तर चिकू खावा.

■ तापामुळे तोंडाची चव गेल्यास चिकू खावा.

■ चिकूचे सेवन केल्यामुळे शोचास साफ होते.

■ जुलाब, ताप असल्यास चिकू खावा.

सावधानता -

■ मधुमेह असलेल्या व्यक्तींनी डॉक्टरांच्या सल्ल्याने चिकू खावा.

■ कच्चा चिकू कधीच खाऊ नये.

पोटात जंत किंवा बद्धकोष्ठतेचा त्रास असल्यास दररोज हे खा

आपण हे ऐकलेच असणार की, दररोज एक सफरचंद खा आणि डॉक्टरला पळवून लावा. म्हणजे दररोज एक सफरचंद खाल्ल्याने आपण डॉक्टरांच्या फेऱ्यांपासून म्हणजे आजारांपासून लांब राहो. कॅल्शियम, फायबरसह अनेक पौष्टिक घटकांनी समृद्ध असलेल्या सफरचंदाचे सेवन केल्याने आपण निरोगी राहो. यासह हे आपल्या पचनक्रियेला देखील चांगले ठेवते. पचन क्रिया चांगली असणे म्हणजे आपले शरीर बऱ्याच रोगांपासून संरक्षित राहते आणि आपण स्वतःला ताजेतवाने आणि निरोगी अनुभवता.

■ सफरचंदाचे नियमित सेवन केल्याने आपली प्रतिकारकशक्तीदेखील वाढते. चला तर मग आपण सफरचंदाच्या फायद्यांबद्दल बोलू या.

■ सफरचंद खाणं आरोग्यास खूप फायदेशीर आहे. यामुळे आरोग्याच्या अनेक समस्यांवर मात करता येते. पोटात जंत झाले असल्यास तर रुग्णाला दररोज दोन सफरचंद खायला द्या किंवा त्याला दररोज एक ग्लास ताज्या सफरचंदाचा रसदेखील देऊ शकता. यामुळे पोटातील जंत मरतात आणि शोचास साफ होते.

■ सफरचंदाचे सेवन केल्याने अनेक रोग दूर राहतात. ज्या लोकांना डोकेदुखी, चिडचिड, अशक्तपणा किंवा विसर पडण्याची सवय असल्यास, त्यांनी जेवण्यापूर्वी दोन ताज्या सफरचंदाचे सेवन केले पाहिजे. अशा रुग्णांनी सामान्य चहा किंवा कॉफीचे सेवन न करता फक्त सफरचंदाचा चहा प्यावा.

■ ज्या लोकांचे हृदय कमकुवत आहे किंवा हृदयाचे ठोके कमी किंवा जास्त होत असल्यास, त्यांनी चांदीचे वर्क लावलेल्या सफरचंदाच्या मोरावळ्या (मुरंबा)चे सेवन केले पाहिजे.

■ सफरचंदांमध्ये असलेले फायबर लठ्ठपणा कमी करण्यास उपयुक्त आहे, ज्यामुळे एखादी व्यक्ती इतर आजारांला बळी पडण्यापासून वाचते. अनिद्रेच्या उपचारातही सफरचंद उपयोगी आहे.

■ आपणास रात्री झोप न येत असल्यास किंवा मध्यरात्री जाग आल्यावर पुन्हा झोप लागत नसल्यास झोपण्यापूर्वी एका सफरचंदाचा मोरावळा खा आणि त्यावर कोमट दूध प्या. चांगली झोप येईल.

■ बद्धकोष्ठतेचा त्रास असल्यास दररोज सकाळी उठल्यावर उपाशीपोटी दोन सफरचंद चावून घ्या. यामुळे बद्धकोष्ठतेचा त्रास नाहीसा होतो. पचनशक्ती कमकुवत झाली असल्यास ती दूर होईल आणि भूक वाढेल. याव्यतिरिक्त सफरचंद खाण्याचे बरेच फायदे आहेत.

पीसीओएसग्रस्त स्त्रियांमध्ये वंध्यत्वाचे प्रमाण जास्त, अशी घ्या काळजी

पॉलिसिस्टिक ओव्हरिअन सिंड्रोम (पीसीओएस) या अवस्थेमध्ये अंडाशयांत छोटी पाण्याने भरलेली गळवे (सिस्ट) मोल्याच्या आकारात विकटलेली असतात. याशिवाय हार्मोन्सचे असंतुलन दिसून येते. पुरुषांमध्ये आढळणाऱ्या हार्मोन्सचे प्रमाण स्त्रियांमध्ये वाढते आणि इन्सुलिनच्या चयापचयावर वाईट परिणाम होतो, मासिक पाळी अनियमित होते व रक्तसावही कमी होतो. गेल्या काही वर्षांत पीसीओएस असलेल्या स्त्रियांच्या संख्येत प्रचंड वाढ झाली आहे. त्यामुळे पीसीओएसकडे एक गंभीर समस्या म्हणून दृष्टी घेणे आणि योग्य वेळी या आजारावर उपचार करणे ही काळजी गरज असल्याचे नोव्हा आयव्हीएफ फर्टिलिटी कन्सल्टंट डॉ. रिंतु हिंदुजा यांनी म्हटलं आहे.

पीसीओएसग्रस्त स्त्रियांना पुढील आयुष्यात वंध्यत्व, हायपरलॉडिमिया, हृदयविकार तसेच हायपरटेंशन हे विकार होण्याचा धोका अधिक असतो. पीसीओएसने शासलेल्या स्त्रियांमध्ये वंध्यत्वाचे प्रमाण जास्त असते. कारण त्यामुळे अनियमित ओव्यूलेशन होते किंवा ओव्यूलेशन होत नाही. वैद्यकीय मदतीशिवाय गर्भधारणा होणे त्यामुळे कठीण असते.

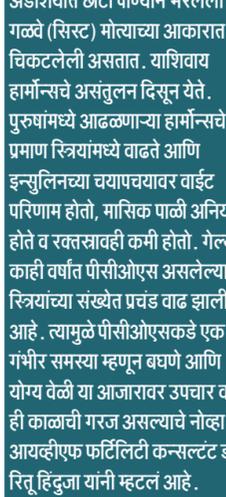
वैदी जीवनशैली, तणाव, अनियमित व चुकीच्या आहाराच्या सवयी आणि व्यायामाचा अभाव या कारणांमुळे हा आजार होतो. यातून स्थूलत्व, ओव्यूलेशनवर परिणाम झाल्याने गर्भधारणेत समस्या, लवकर गर्भधारणा न होणे, गर्भपात होणे आणि गरोदरपणात मधुमेह होणे यांसारख्या समस्या निर्माण होतात. पीसीओएस असलेल्या स्त्रिया ज्या गर्भधारणा झालेली

असते अशा स्त्रियांवर गर्भारपणात खूप काळजीपूर्वक लक्ष ठेवले पाहिजे.

कारण या स्त्रियांना तीन पट जास्त गर्भपाताचा धोका असतो. गर्भारपणातील मधुमेह आणि अकाली प्रसूती हे पीसीओएसचे आणखी काही दुष्परिणाम आहेत; जे गर्भारपणात आढळू शकतात. गर्भारपणात मेटफॉर्मिन घेण्याचा सल्ला डॉक्टर घेऊ शकतात, त्यामुळे गर्भपाताची शक्यता कमी होते. पीसीओएस असलेल्या गर्भवती स्त्रीला नियमित व्यायामाची गरज असते.

हलके व्यायाम केल्याने इन्सुलिनचा वापर शरीर करू लागते, त्यामुळे संप्रेरकांचे संतुलन होते आणि वजन नियंत्रित राहते. चालणे आणि हलके व्यायाम हे गर्भवती स्त्रीसाठी सर्वोत्तम व्यायाम प्रकार समजले

जातात. पीसीओएस असलेल्या गर्भवती स्त्रीचा आहारसुद्ध महत्त्वाचा आहे. प्रथिने आणि तंतुमय पदार्थ जास्त प्रमाणात घेल्यास गर्भारपणात इन्सुलिनची पातळी नियंत्रित राहते. मुंबईच्या नोव्हा आयव्हीएफच्या फर्टिलिटी कन्सल्टंट डॉ. रिंतु हिंदुजा सांगतात, नुकतेच एक ३२ वर्षीय जोडपे मूल होत नसल्याची तक्रार घेऊन उपचाराकरिता आले होते. तीन वर्षे प्रयत्न करूनही मूल होत नसल्याने हे जोडपे चिंताग्रस्त झाले होते. चाचणीनंतर असे लक्षात आले की, ही महिला पीसीओएससारख्या आजाराने ग्रस्त होती आणि त्यामुळेच नैसर्गिकरीत्या गर्भधारणा होत नसल्याचेही समजले.

नवी मुंबईतील ७८२ कर्मचाऱ्यांना कायदेशीर नोटीस

नोटीसीची दखल न घेतल्यास गुन्हा दाखल होणार - निवडणूक प्रशासनाचा इशारा

■ **बातमी/लेख, प्रीती दिपक नाईक**
नवी मुंबई महानगरपालिका सार्वजनिक निवडणूक दि. १५ जानेवारी रोजी होणार असून, या निवडणूक प्रक्रियेसाठी नियुक्त कर्मचाऱ्यांचे विभागनिहाय प्रशिक्षण कार्यक्रम दि. १ जानेवारीपासून सुरु आहेत. मात्र, प्रशिक्षणास गैरहजर राहिलेल्या ७८२ कर्मचाऱ्यांना तात्काळ हजर राहण्याच्या कायदेशीर नोटीसा बजावण्यात आल्या असून, नोटीसीची दखल न घेतल्यास संबंधित कर्मचाऱ्यांवर गुन्हा दाखल करण्यात येईल, असा स्पष्ट इशारा देण्यात आला आहे.

महापालिका आयुक्त तथा निवडणूक अधिकारी डॉ. कैलास शिंदे यांच्या मार्गदर्शनाखाली हे प्रशिक्षण सुरु असून, विष्णुदास भावे नाट्यगृह, वाशी येथे कोपरखेरे विभागातील प्रभाग क्रमांक १०, ११, १२, १३ तसेच दुपारच्या सत्रात तुर्भे विभागातील प्रभाग क्रमांक १४,

१५, १९, २० मधील मतदान केंद्राध्यक्ष व मतदान अधिकारी (१, २, ३) यांचे प्रशिक्षण पार पडले. त्याचप्रमाणे, ऐरोली सेक्टर-५ येथील सरस्वती विद्यालयाच्या सभागृहात ऐरोली विभागातील प्रभाग क्रमांक ४, ५ व ७ मधील मतदान केंद्रांवर नियुक्त कर्मचाऱ्यांना प्रशिक्षण देण्यात आले.

यंदाची निवडणूक बहुसदस्यीय प्रभाग पद्धतीने होत असल्याने प्रत्येक मतदाराला चार मते द्याव्याची आहेत. याबाबतची माहिती देणारी चित्रफित प्रशिक्षणादरम्यान दाखविण्यात आली. तसेच ईव्हीएम मशीनचे प्रारंभिक स्वरूपात प्रशिक्षण, निवडणूक कामकाजातील प्रत्येक टप्प्याची सविस्तर माहिती आणि प्रशिक्षणार्थीच्या प्रश्नांचे निरसन करण्यात आले.

१ जानेवारीपासून सुरु झालेल्या प्रशिक्षण कार्यक्रमात आतापर्यंत नेरुळ, बेलापूर, दिघा व घणसोली या चार

विभागांचे प्रशिक्षण पूर्ण झाले आहे. या प्रशिक्षणास गैरहजर राहिलेल्या ७८२ कर्मचाऱ्यांना संबंधित विभागांच्या निवडणूक निर्णय अधिकारी कार्यालयात तत्काळ उपस्थित राहण्याचे आदेश देण्यात आले आहेत. निवडणूकविषयक कामकाज हे राष्ट्रीय कर्तव्य असल्याची जाणीव ठेवून प्रत्येक कर्मचाऱ्याने नियुक्त जबाबदारी स्वीकारून आवश्यक प्रशिक्षण घेणे बंधनकारक आहे.

नोटीस मिळाल्यानंतर मोट्या प्रमाणात कर्मचारी उपस्थित होत असून, तरीही नोटीसीची दखल न घेणाऱ्या कर्मचाऱ्यांवर गुन्हा दाखल करण्यात येईल, असे नोटीसीत स्पष्ट नमूद करण्यात आले आहे. दि. ६ जानेवारी रोजी ऐरोली, कोपरखेरे व तुर्भे विभागातील निवडणूक कामासाठी नेमलेल्या कर्मचाऱ्यांच्या प्रशिक्षण वर्गास अनुपस्थित राहिलेल्या कर्मचाऱ्यांनाही नोटीसा बजावण्यात येत आहेत.

६,५०० हून अधिक

कर्मचाऱ्यांची नियुक्ती

नवी मुंबई महापालिका निवडणूकीसाठी एकूण ११४८ मतदान केंद्रे असणार असून, त्यादिकाणी सुमारे ६,५०० हून अधिक कर्मचाऱ्यांची नियुक्ती करण्यात आली आहे. निवडणूक आयोगाच्या निर्देशानुसार प्राधान्याने रायगड जिल्हातील शासकीय व निमशासकीय कार्यालये तसेच शालेय कर्मचारी, तसेच महापालिका क्षेत्रातील कर्मचारी नियुक्त करण्यात आले आहेत.

■ निवडणूक प्रशासनाला गैरहजर असणाऱ्या ७८२ कर्मचाऱ्यांना कायदेशीर नोटीसा

▶ नोटीसीची दखल घेऊन तात्काळ उपस्थित न राहिल्यास दाखल करणार गुन्हा

७ जानेवारीचे प्रशिक्षण

७ जानेवारी रोजी सकाळी १० वाजता, वाशी विभागातील प्रभाग क्रमांक १६, १७ व १८ साठी निवडणूक कामावर नियुक्त कर्मचाऱ्यांचे प्रशिक्षण होणार असून, नियुक्ती आदेश प्राप्त सर्व कर्मचाऱ्यांनी १०० टक्के उपस्थिती दर्शवावी आणि कायदेशीर कारवाईची वेळ येऊ देऊ नये, असे आवाहन निवडणूक प्रशासनाकडून करण्यात आले आहे.

पुण्यातील १५०० उमेदवारांवर विविध गुन्हे ६० जणांवर गंभीर गुन्हे

■ **पुणे। प्रतिनिधी,**
आगामी महापालिका निवडणुकांच्या पार्श्वभूमीवर शहरातील गुन्हेगारी पार्श्वभूमी असलेल्या उमेदवारांची धक्कादायक माहिती समोर आली आहे. विशेष शाखेकडे निवडणूक लढविण्यासाठी आपल्यावर किती गुन्हे दाखल आहेत याची माहिती मिळविण्यासाठी २६५० जणांनी अर्ज सादर केले होते. त्यापैकी तब्बल १५०० अर्जांवर विविध स्वरूपाचे गुन्हे दाखल असल्याची धक्कादायक माहिती समोर आली आहे. विशेष म्हणजे या १५०० जणांपैकी सुमारे ६० उमेदवारांवर गंभीर स्वरूपाचे गुन्हे दाखल आहेत. गंभीर गुन्हे दाखल असलेले उमेदवार प्रत्येक निवडणुकीत सहभागी असलेले वा निवडणुकीतून माघार घेतलेली असो, अशा सर्वांवर पोलिसांकडून बारकाईने नजर ठेवण्यात येत आहे. निवडणूक प्रक्रियेदरम्यान कायदा व सुव्यवस्थेला बाधा येऊ नये, कोणताही अनुचित प्रकार घडू नये, यासाठी पोलिसांनी ही विशेष खबरदारी घेतली आहे. दरम्यान कुख्यात गुंड गज्या माणगे हा पत्नीच्या विजयासाठी सक्रिय झाला असून, शहरात प्रवेशास मनाई असल्याने शहरालगतच्या गावातून कोथरूडमधील मतदारांना फोनफोनी करून प्रचार करत असल्याचे समोर आले आहे. याबाबतच्या तक्रारी पुणे पोलिसांकडे आल्या असून, गुंड माणगे आता पोलिसांच्या रडारवर आला आहे. पोलिसांनी या प्रकरणावर विशेष लक्ष केंद्रित केले आहे. गुन्हेगारी पार्श्वभूमी असलेल्या व्यक्तींच्या कुटुंबीयाला तिकीट देण्यात आल्याने उपमुख्यमंत्री अजित पवार यांच्यावर आधीच टीका सुरु आहे.

दूर होणार विद्यार्थ्यांचा ताण

शैक्षणिक संस्थांमध्ये होणार मानसशास्त्रज्ञांची नियुक्ती, जिल्हास्तरीय निरीक्षण समितीची स्थापना

■ **मुंबई। प्रतिनिधी,**

विद्यार्थ्यांच्या मनावर सततच्या अभ्यासाचा येणारा ताण आणि दडपण कमी करण्यासाठी राज्य सरकारने मोठा निर्णय घेतला आहे. राज्यातील १००० किंवा त्याहून अधिक विद्यार्थी संख्या असलेल्या शाळा, महाविद्यालये आणि खासगी क्लासेसमध्ये मानसशास्त्रज्ञ आणि समुपदेशकांची नियुक्ती करण्यात येणार आहे. दरम्यान, या निर्णयाच्या अंमलबजावणीसाठी जिल्हास्तरीय निरीक्षण समिती स्थापन केली जाणार आहे.

विद्यार्थ्यांकडून पालकांच्या अपेक्षा, क्लासेस, शाळेचा अभ्यास यामुळे विद्यार्थ्यांवर ताण वाढत आहे. विद्यार्थ्यांच्या मानसिक आरोग्याचा विचार करून शिक्षण विभागाने शाळा, महाविद्यालये आणि खासगी क्लासेसमध्ये मानसशास्त्रज्ञ आणि समुपदेशकांची नियुक्ती करण्याचा निर्णय घेतला आहे. त्यानुसार लहान गटांमध्ये सातत्यपूर्ण, गोपनीय आणि अनौपचारिक समुपदेशन देण्याच्या सूचनाही देण्यात आल्या आहेत तसेच शाळा व महाविद्यालयांमधील शिक्षक आणि शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांना मानसिक आरोग्यविषयक प्राथमिक प्रशिक्षण देणेही बंधनकारक करण्यात आले आहे. **आत्महत्या प्रतिबंधक हेल्पलाईन बंधनकारक** विद्यार्थ्यांना तात्काळ मदत मिळवीवी, यासाठी सर्व शैक्षणिक संस्थांमध्ये टेलि-मानससह आत्महत्या प्रतिबंधक हेल्पलाईन क्रमांक ०८८८ अक्षरांत लावणे बंधनकारक करण्यात आले आहे. या

विद्यार्थ्यांच्या दृष्टिकोनातून वेळापत्रक

खासगी क्लासेसमध्ये एका दिवसात पाच तासांपेक्षा अधिक शिकवणी घेता येणार नाही तसेच आठवड्यातून किमान एक दिवस सुट्टी देणे, सुट्टीच्या दिवशी परीक्षा किंवा चाचणी न घेणे तसेच सण-उत्सवांच्या काळात विद्यार्थ्यांना कुटुंबासोबत वेळ घालवता येईल, असे वेळापत्रक ठेवणे बंधनकारक करण्यात आले आहे. क्लासेसमधील चाचण्यांचे निकाल सार्वजनिकरीत्या जाहीर करण्यास मनाई तर अभ्यासास मागे असलेल्या विद्यार्थ्यांना तज्ञांकडून समुपदेशन देण्यावर भर देण्यात आला आहे.

सूचनांची अंमलबजावणी होते की नाही, यावर लक्ष ठेवण्यासाठी प्रत्येक जिल्ह्यात जिल्हास्तरीय निरीक्षण समिती स्थापन केली जाणार आहे.

जिल्हाधिकारी असणार अध्यक्ष

या समितीचे अध्यक्ष जिल्हाधिकारी असतील. समितीत उच्च व तंत्र शिक्षण विभागाचे प्रतिनिधी, माध्यमिक शिक्षण अधिकारी, जिल्हा शल्यचिकित्सक, महिला व बालविकास अधिकारी यांचा समावेश असेल. याशिवाय जिल्हाधिकाऱ्यांच्या मान्यतेने सामाजिक कार्यकर्ते किंवा बाल-मानसतज्ञ यांनाही समितीत सामावून घेतले जाणार आहे.

मुंबई जीवनवाहिनी प्रवास अधिक सुरक्षित

विरार ते चर्चगेटदरम्यान पश्चिम रेल्वेची सुविधा... प्रवाशांना कसा होणार फायदा?

■ **मुंबई। प्रतिनिधी,**

मुंबईकरांची जीवनवाहिनी असलेल्या उपनगरी मार्गावर सुरक्षिततेच्या दृष्टीने पश्चिम रेल्वेने महत्त्वाचे पाऊल टाकले आहे. विरार ते चर्चगेट या ६० किमी लांबीच्या मार्गावर 'कवच' ही अत्याधुनिक प्रणाली बसविण्याचे निम्मे काम पूर्ण झाले आहे. उर्वरित काम सप्टेंबरपर्यंत पूर्ण करण्याचे नियोजन आहे. प्रकल्पासाठी ६७ कोटी रुपये खर्च अपेक्षित आहे.

'कवच' ही स्वयंचालित रेल्वे संरक्षण (एटीपी) प्रणाली आहे. रेल्वे रुळावरील उपकरणे, रेल्वे इंजिनवरील यंत्र आणि सेंटलाइटच्या मदतीने रेल्वेगाड्यांचा वेग पाहून समोरासमोरून होणारी धडक टाळण्याचे काम ही करते. ही यंत्रणा स्वयंचालित असून चालकाकडून चुक झाली तरी कवचच्या मदतीने ब्रेक कार्यान्वित होऊन संभाव्य अपघात टाळणे शक्य आहे. सद्यःस्थितीत प्रकल्पाचे ५०

१८ डब्यांच्या गाड्यांची चाचणी

पालघर जिल्हातील विरार-डहाणू मार्गावर १४ आणि १५ जानेवारीला १८ डब्यांच्या लोकलची चाचणी करण्याचे पश्चिम रेल्वेचे नियोजन आहे. या चाचणीत आपत्कालीन परिस्थितीत ब्रेक दाबण्याचे अंतर आणि कपल बल यांचा समावेश असेल. असे सूत्रांकडून सांगण्यात आले. ११० किमी प्रतितास वेगाने ही चाचणी घेण्यात येणार आहे.

टक्के काम पूर्ण झाले आहे. प्रकल्पातील ६० किलोमीटर मार्गावर टॉवरचे सर्वेक्षण आणि टॉवर उभारणीच्या मंजुरीसाठीची प्रक्रिया पूर्ण झाली आहे. टॉवर उभारणीचे ५० टक्के काम पूर्ण झाले आहे. १५ पैकी १४ टिकाणी माती परीक्षण पूर्ण झाले आहे. १२ टिकाणी पाया उभारणीचे ८० टक्के काम पूर्ण झाले आहे. अन्य नागरी कामे ही समाधानकारक वेगात सुरु आहेत.

सेंटलाइट आणि रेल्वे

इंजिनवरील यंत्रणा यांच्यात संवाद साधणारी टीकास (टीसीएस) प्रणाली १७ स्थानकांवर बसवण्यात येणार आहे. त्यापैकी सहा स्थानकांत बसवण्याचे काम पूर्ण झाले आहे. कवचसाठीचे लिडार सर्वेक्षण आणि रेल्वेगाड्यांच्या ट्रॅकिंगसाठी रेडिओ फ्रिक्वेन्सी आयडेंटिफिकेशन टॅग अर्थात आरएफआयडी टॅग बसवण्याचे काम ४० टक्क्यांपर्यंत पोहोचले आहे. केबल मागाचे सर्वेक्षण

करून ऑप्टिकल केबल टाकण्याचे ६० टक्के काम पूर्ण झाले आहे. एकीकडे हे यांत्रिक आणि बांधकाम वेगाने सुरु आहे. अशातच प्रत्यक्ष परिस्थितीतील प्रणालीची चाचणी घेण्यासाठी चाचण्या सुरु करण्यात आल्या आहेत. ६० पैकी २४ किलोमीटर मार्गावर रेल्वे इंजिनच्या विविध चाचण्या पूर्ण करण्यात आल्या आहेत.

प्रणाली कार्यान्वित झाल्यानंतर...

विरार-चर्चगेट उपनगरी रेल्वे मार्गावर कवच प्रणाली कार्यान्वित झाल्यानंतर, मुंबई उपनगरीय रेल्वे सेवा सुरक्षिततेच्या बाबतीत जागतिक दर्जाच्या मानकांपर्यंत पोहोचणार आहे. कवच हा प्रकल्प केवळ तांत्रिक सुधारणा नाही, तर कोट्यवधी प्रवाशांच्या रोजच्या प्रवासाला अधिक सुरक्षित आणि विश्वासार्ह बनवण्याच्या आधुनिकतेकडे टाकलेले स्वदेशी पाऊल आहे, असे वरिष्ठ रेल्वे अधिकाऱ्यांनी सांगितले.

घोडबंदर घाटात उतरणीवर कंटेनरच्या धडकेमुळे विचित्र अपघात

ठाण्यात अनेक वाहने एकमेकांवर आदळली, चालक फरार

■ **ठाणे। प्रतिनिधी,**
ठाण्यातील अत्यंत वर्दळीच्या घोडबंदर रोडवरील गायमुख घाटाच्या उतरणीवर शुक्रवारी (दि.९) सकाळी एका कंटेनरमुळे ११ वाहनांचा विचित्र अपघात झाला. त्यामुळे येथे येण-सकाळच्या गर्दीच्या वेळेतच प्रचंड वाहतूककोंडी झाली होती. अपघातातानंतर कंटेनरचा चालक घटनास्थळावरून फरार झाला आहे. मिळालेल्या प्राथमिक माहितीनुसार, सकाळी ७

वाजण्याच्या सुमारास हा अपघात झाला. ठाण्याच्या दिशेने सिमेंट वाहतूक (३५ ते ४० टन सिमेंटच्या गोण्या) करणाऱ्या कंटेनर चालकाचे घाटाच्या उतरावर नियंत्रण सुटले. त्याने समोरून येणाऱ्या (बोरिवलीकडे) अनेक वाहनांना जोरदार धडक दिली. यात एका रिक्शाचाही समावेश आहे. काही वाहनांच्या पुढच्या व मागच्या भागाचा अक्षरशः चुराडा झाला. अपघातग्रस्त वाहनांमधून रस्त्यावरच ऑईल सांडल्यामुळे

परिस्थिती अधिक गंभीर झाली होती. शिवाय, रस्त्यावरच गाड्यांच्या काचा व काही पार्सं तुटून पडले.

या अपघातात सुदैवाने कोणतीही जीवितहानी झालेली नाही. मात्र, चार जण जखमी झाले असून त्यांना उपचारासाठी ओवळा दाखल करण्यात आले आहे. तर, किरकोळ जखमी झालेल्या काहीजणांनी स्वतःच खासगी रुग्णालयात उपचार घेतल्याचे समजते.

महिला आयएसएस अधिकाऱ्यांच्या घरात सुरु होतं सेक्स रॅकेट... ४ मुली अन् ५ मुलं नको त्या अवस्थेत सापडल्याने खळबळ

■ **मुंबई। प्रतिनिधी,**

उत्तर प्रदेशातील प्रयागराज शहरात महिला आयएसएस अधिकाऱ्यांच्या निवासस्थानी देहव्यापार सुरु असल्याचा धक्कादायक प्रकार उघडकीस आला असून या घटनेमुळे प्रशासकीय वृत्त्यात एकच खळबळ उडाली आहे. कोडागंज परिसरात असलेल्या या घरावर पोलिसांनी छापा टाकून देहव्यापाराच्या अड्ड्याचा पदाफोश केला. या कारवाईत चार तरुणी आणि पाच तरुणांना आक्षेपार्ह अवस्थेत ताब्यात घेण्यात आले आहे.

त्यानंतर प्रयागराज पोलिसांच्या पथकाने संबंधित घरावर अचानक छापा टाकला. पोलिसांनी दरवाजा उघडण्यास सांगितले असता आतून कोणताही प्रतिसाद मिळाला नाही. संशय बळवल्याने पोलिसांनी जबरदस्तीने घरात प्रवेश केला. छायादरम्यान घरातील वेगवेगळ्या खोल्यांमधून चार तरुणी आणि पाच तरुण आक्षेपार्ह

अवस्थेत आढळून आले. या सर्वांना तात्काळ ताब्यात घेण्यात आले. पोलिस तपासात उघड झाले की, पकडण्यात आलेल्या चार तरुणींमध्ये एक पश्चिम बंगालची, एक वाराणसीची तर दोन प्रयागराजमधीलच आहेत. तर ताब्यात घेण्यात आलेले पाचही तरुण स्थानिक असल्याची माहिती समोर आली आहे. या रॅकेटचा मुख्य सूत्रधार सर्वेश द्विवेदी घराबाहेर उभा राहून परिसरावर नजर ठेवत होता, जेणेकरून पोलिस किंवा शेजाऱ्यांना संशय येऊ नये. मात्र, पोलिसांनी त्यालाही रंगेहाथ पकडले.

या संपूर्ण प्रकरात महिला आयएसएस अधिकाऱ्यांची फसवणूक झाल्याचे स्पष्ट झाले आहे. करारात कुटुंबासह

घर भाड्याने घेतलं,

पण देहव्यापार सुरु केला

मिळालेल्या माहितीनुसार, सर्वेश द्विवेदी नावाच्या व्यक्तीने सुमारे तीन महिन्यांपूर्वी महिला आयएसएस अधिकाऱ्यांकडून हे घर भाड्याने घेतले होते. तो आपल्या कुटुंबासह राहणार असल्याचे सांगून दरमहा १५ हजार रुपये भाडे देण्याचे मान्य करण्यात आले होते. सुरुवातीला काही दिवस त्याने प्रत्यक्षात कुटुंबीयांना घरात ठेवले, त्यामुळे अधिकाऱ्यांना कोणताही संशय आला नाही. मात्र, काही काळानंतर त्याने कुटुंबीयांना अंतरसुट्ट्या भागातील त्यांच्या जुन्या घरात पाठवले आणि या घरात देहव्यापार सुरु केला.

गेल्या काही आठवड्यांपासून या घरात उधारापर्यंत तरुण-तरुणीची ये-जा सुरु असल्याने परिसरातील नागरिकांना संशय येऊ लागला. सतत अनेकवेळी लोकांची वर्दळ, रात्रीच्या वेळची गडबड आणि संशयास्पद हालचाली यामुळे परिसरातील वतावरण अस्वस्थतेने निर्माण झाली होती. अखेर स्थानिकानी धाडस करून याबाबत पोलिसांना माहिती दिली.

राहण्याची अट असताना, घराचा गैरवापर करून ते देहव्यापाराचे केंद्र बनवण्यात आले. पोलिसांनी सध्या आरोपींविरोधात अनेकितक देहविक्री प्रतिबंधक कायदानुसार गुन्हा दाखल करून पुढील तपास सुरु केला आहे. या घटनेमुळे शहरात तसेच प्रशासनात तीव्र प्रतिक्रिया उभारत असून, भाड्याने दिलेल्या घरांचा गैरवापर कसा टाळावा याबाबत पुन्हा एकदा चर्चा सुरु झाली आहे.

मित्राच्या मदतीने सासूने सुनेला संपवलं... 'त्या' एका थंबामुळे सत्य उघड

■ **ठाणे। प्रतिनिधी,**

कल्याणमध्ये एक धक्कादायक बातमी समोर आली आहे. सासूने आपल्या मित्राच्या मदतीने सुनेची हत्या केली. दोघांनीही हत्या करून पुरावे नष्ट करण्याचा प्रयत्न केला. पण शेवटी एक पुरावा राहिला, आणि त्याच्या मदतीने पोलिसांनी गुन्हेगारांचा छडा लावला आहे. कर्पेवाडीमधील जिम्मीबाग परिसरामध्ये आर्थिक आणि कौटुंबिक वादातून झालेल्या हत्येचा रक्ताच्या थंबामुळे पोलिसांनी हत्येचा उलगडा केला आहे. घरात

मिळालेल्या पुराव्यामुळे महात्मा फुले पोलिसांनी लताबाई गांगुर्डे (वय ६०) आणि जगदीश म्हात्रे (वय ६७) या दोघांनाही अटक केली. दरम्यान, हत्येच्या २४ तासांतच पोलिसांनी आरोपींना बेड्या ठोकल्या आहेत.

वालधुनी रेल्वे पुलाखाली एका अज्ञात महिलेची हत्या करून तिचा मृतदेह टाकून देण्यात आल्याची माहिती आरपीएफ पोलिसांनी महात्मा फुले पोलिसांना शुक्रवारी दि. २ जानेवारीला दिली. पोलिसांनी तात्काळ तपास चक्रांना वेग दिला. घटनेचा तपास सुरु

असताना लताबाई सुनेचा फोटो घेऊनच फुले पोलीस स्टेशनत गेल्या. १ जानेवारी २०२६च्या रात्री आठ वाजल्यापासून सून रूपाली ही घरातून गायब आहे. अजूनही ती घरी परतली नाही, असे सासूने पोलिसांना सांगितले. रूपालीच्या चेहऱ्यावर, डोक्यावर आणि मनगटावर गंभीर जखमा होत्या. त्यामुळे पोलिसांना तिच्या मृतदेहाची ओळख पटवणं मोटं आव्हान होतं. फुले पोलिसांनी लताबाईला आपल्या बेपत्ता सुनेचा मृतदेह दाखवताच तिने पोलीस स्टेशनमध्येच टाहो फोडला.

नमकं प्रकरण काय?

भारतीय रेल्वेमध्ये नोकरी करणाऱ्या विलास गांगुर्डे यांचे सप्टेंबर २०२५ मध्ये निधन झालं. त्यांच्या निधनानंतर पत्नी रूपाली गांगुर्डे यांना १० लाखांची ग्रॅज्युईटीची रक्कम मिळाली. तसेच, मयत पत्नीच्या जागेवर आपल्या नातवाला तेथे अनुकंपा तत्वावर नोकरी मिळविण्यासाठी प्रयत्न करू. असे सासू लक्ष्मीबाईंचं मत होतं. मात्र, त्याऐवजी सुनें स्वतःसाठी रेल्वेत अनुकंपा तत्वावरील नोकरीसाठी अर्ज केला होता. यावरून आपल्या मुलाच्या पक्षात त्याच्या ग्रॅज्युईटीतील काही रक्कम देण्यासाठी सून नकार देत होती. या रगातून सासू लक्ष्मीबाईंने आपल्या मित्राच्या मदतीने १ जानेवारी २०२६ रोजी कल्याण पुरेच्या जिम्मीबाग, कर्पेवाडी भागात राहत्या घरात सुनेची हत्या केली. या हत्येचा उलगडा महात्मा फुले चौक पोलिसांनी अगत्या २४ तासांत केला.

हे दैनिक मालक, मुद्रक, प्रकाशक व संपादक - डॉ. श्री. दिपक मोरेश्वर नाईक यांनी सोमाणी प्रिंटींग प्रेस, कार्यालय - गाला नं. ४, एन. के. इंडस्ट्रियल इस्टेट, प्रवासी इंडस्ट्रियल इस्टेटच्या बाजुला, गेट नं. २, गोरेगाव (पूर्व) मुंबई ४०००६३ (महाराष्ट्र), येथे छापून रुम नं. १०३, कुणाल कुटीर बी बिल्डींग, नवघर रोड, हनुमान मदिराजवळ, भाईंदर (पूर्व), जि. ठाणे ४०११०५ (महाराष्ट्र) येथे प्रसिद्ध केले. संपादक - डॉ. श्री. दिपक मोरेश्वर नाईक, पीआरबी कायदानुसार संपादकीय जबाबदारी यांची राहिल, सर्व वाद आणि दावे ठाणे न्यायालयीन कक्षच्या आधील राहतील. (या वर्तमानपत्रात प्रसिद्ध होणाऱ्या बातम्या/लेख/जाहिराती यांची जबाबदारी संबंधीत वार्ताहर, लेखक, आणि जाहिरात प्रतिनिधी यांच्यावर राहिल.) भ्रमणध्वनी - ७४००००१४७४. Email : marathiekikaran2021@gmail.com

Printed and Published and Owned by Dr. Mr. Deepak Moreshwar Naik. Printed at SOMANI PRINTING PRESS, OFFICE - Gala No. 4, Near N.K. Industrial Estate, Near Prvasi Industrial Estate, Gate No.2, Goregaon (E), Mumbai 400 063, Maharashtra, Published at Room No. 103, Kunal Kutir, B Building, Navghar Road, Near Hanuman Mandir, Bhayander (East) Dist - Thane, PinCode 401 105, Maharashtra. Editor : Dr. Mr. Deepak Moreshwar Naik, Mo. 7400001474, Email Id : marathiekikaran2021@gmail.com